

Mart Lenárdiĉ
Še večji Gatsby
(Izbor)

Za Pidi

Različica 2011.07.23.10k. Vse pravice pridržane.

Knjiga je izšla leta 1994 pri založbi Wieser v Celovcu

ZGODBE

Vidich

Program plus

Pisateljica

Pisec

Pevka

Dan

Chinaski

Hčerka

Natakarica

Blažka

Wegerer

Franck

Zlatorogovo kraljestvo

Policaj

Maska

Fajter

Zabava

Vidich

"Kaj ste torej počeli v nedeljo, sedmega in ponedeljek, osmega oktobra letos, Macher," me je z nestrpno kretnjo prekinil preiskovalni sodnik, ko je očitno obupal nad mojimi precej zapletenimi pojasnili v zvezi s poklicem, ki naj bi ga opravljal. In na uro je tudi pogledal, kajpada.

"V petek je bila huda kriza," sem začel. "Se pravi, res grozen dan." Zarotniško sem stišal glas. "Metafizična katastrofa, bi lahko rekel."

"Ja?" je sodnik potapkal s prsti po mizi. Lasulje ni imel, kar me je malo razočaralo; navaden zoprni možakar s plešo.

"Takole je bilo: srebal sem kavico, lagodno kadil ..."

"Lepo prosim, tovariš," je vskočil sodnik, "gospod," se je popravil zadrgnjeno, kot bi mu ta beseda nekako ne šla z mano vkup, "vaš jedilnik nas ne interesira."

"Torej," sem se podvizal, "razumeli boste, da res ne morem biti v pravi formi za pričanje. V petek sem končal razpravo, več kot tristo strani. S prijetno sproščenostjo uspešnega ustvarjalca sem gladil šop papirja in se veselil zajetnosti svojega duhovnega otroka. Ravno sem si prižgal novo cigareto ..."

"Pustite za vruga te cigarete pri miru," je malce odneslo sodnika, "tu smo, da bi odkrili, kam sta izginila zakonca Vidich in kot kaže, ste ju vi zadnji videli!"

"No ja," sem rekel, "saj pravim, da sem v zagatnem stanju, ravno to stanje hočem pojasniti, ker je prav mogoče vplivalo na moje presodne zmožnosti." Skoraj sem vprašal, če lahko enega prižgem, pa se zadnji hip ugriznil v jezik. "V tej razpravi sem na splošno, se pravi svoje zadovoljstvo enkrat za vselej in neizpodbitno dokazal pravilnost solipsističnega nazora. Naslovil sem jo »Dokaz«. No, in potem sem prižgal ... ekhm ... sem malo polistal po svojem umotvoru, moja punca je rezala paradižnike ..."

"Mojbog," se je zadrhl sodnik, "mar res ni mogoče priti do te vaše

prijateljice, da bi lahko njo zaslišali? Če seveda ni tudi ona ..." je vzdihnil.

"Sem že rekel, da je pri Indijancih in da tam nima telefona, še naslova ne. To je tri dni z džipom od najbližjega zaselka, človek," sem mu skušal dopovedati. "Pa ne tratimo časa. V razpravi sem nenadoma odkril napako!"

"Česa ne poveste," je zamrmral sodnik.

"Na sedmi strani izvajanj dokaza! Prav nenavadna napaka v sklepanju, česa takega v literaturi nisem izsledil. Jasno, da me je vrglo na ... zadnjo plat. Na prvi pogled se zdi vse v redu, tudi na drugega. Ampak nič ne pomaga, dokaz je v temelju zanič. Lahko na hitro preberem," sem že vlačil papirje iz aktovke.

"Ni potrebno, ni potrebno," je pohitel sodnik.

"Zelo zagatna miselna napaka, toda nedvoumna. Pravkar pripravljam analize. Imenoval sem jo *Macherjev iztirjeni silogizem*, med prijatelji tudi *Macherjev šantavi silogizem*. Sicer pa, tu je kopija za vas, samo prvih sedem strani seveda, tako, za dokazno gradivo," sem mu pomolil liste, "Macherjev silogizem je podčrtan z rumeno ..."

"Ni potrebno, se ne sprejme," je rekel možakar in odmahnil z roko.

"Samo pojasnjujem, da petek zame pač ni bil navaden dan, kar naj se upošteva in gre v zapisnik," sem požugal stenografinji, požugal pa ji je tudi sodnik in njen strojček se ni zganil. "Nadaljeval se je tudi prav bedno. Ampak tu moram za hip kljub vsemu nazaj k hrani."

Sodnik je skomignil in se zazrl skozi okno.

"Vidich me je poklical, češ, gremo v kino. Nisem imel kaj pomišljati, razvedrila sem bil še kako potreben, poleg tega pa je bil film znamenit in Vidich se je ponudil, da bo priskrbel karte. Pol ure je stal v vrsti!"

"Kdaj je torej po vašem Vidich kupil vstopnice," se je podvizal razsodnik v upanju, da bo prišel do takega uporabnega podatka.

Podal sem grobo oceno, kolikor pač zmore človek, ki se mu je pred kratkim polomil nazor, in dodal še naslov filma, naslov kina in naslov glavnega igralca, vse po spominu.

"Naslednja nesreča so bili škampi."

"Škampi?" je sodnik slabo prikrl slabo voljo.

"Škampi. To je pomembno, ne samo, ker so mi dodatno uničili razpoloženje, utegnili bi morda celo vplivati na Vidichevo razsodnost. Moja punca se je skratka vrnila z obiska pri svojih starših" (tu sem navedel njihov naslov in osebne podatke, ki pa jih stenografinja ni zapisala) "in ti so ta dan jedli škampe. Škampi so bili precej sveži, ampak saj veste, kako je s temi občutljivimi živalcami." Govorjenje mi je že presedalo, zato sem sklenil biti jasen in kratek. "Hitro dobijo vonj. Naneslo pa je, da simpatična družinica ni uspela snesti vseh rakcev, preveč so jih bili kupili. No, in preostanek so – *via* moja punca – poslali meni. Lepo začinjene, s precej česna in podobnega, samo še za v ponev, pa na oljčnem olju deset minut ..."

"Tovariš, vendar!" mi je požugal sodnik, da sem še bolj pohitel.

"Škampi so do trenutka, ko so se znašli v moji ponvi, že začeli nekoliko, oprostite izrazu, zaudarjati. Ni mi ostalo drugega, kot da sem dodal še nekaj ostrih začimb in jih dodobra pocvrl in podušil. In, verjemite, bili so slastni!" Nazorno sem se potrepljal po trebuščku. "Kamen katastrofe pa se je že nezadržno valil po pobočju. Moja kuhinja in sploh vse stanovanje so bili do obisti zasičeni s krepkim vonjem nekoliko usmrajenih in izdatno začinjenih škampov. To je smrad, ki se zažre v sleherno poro. Še dva dni po pojedini so mi smrdeli prsti, s katerimi sem luščil meso teh slastnih živalic iz oklepov!"

"Gospod Macher, mar se skušate norčevati iz sodišča, ali kaj? Je z vami kaj narobe?" Sodnik je bil že precej rdeč v lička.

"Bi bilo tudi z vami narobe," sem dvignil glas, "če bi dve uri sedeli v pretirano zakurjeni dvorani, v nepopisni gneči, od vas pa bi se s polnim zagonom širil smrad po gnilih ribah! Stvar je bila namreč takšna, da se je priprava jedače zavlekla, mudilo se je v kino, pa se nikakor nisem utegnil preobleči, kaj šele solidno umiti. Oblačila, v katerih sem kuhal in jedel, so bila vsa prekajena in prepojena, v kuhinji sploh nimam nape, do tega dne se

nisem zavedal nujne potrebnosti te prekoristne aparature, še najhujši je bil pullover, ravno tale, ki ga imam na sebi, ampak medtem sem ga opral, obžalujem, če sem s tem uničil dokazno gradivo, in v kinu sem se začel od vročine, pa tudi od zadrege, kar precej potiti, kar je nedvomno še povečalo intenziteto izparevanja vonjav. »Od kod ta smrad po gnilih ribah,« sem razločno slišal reči žensko dve vrsti pred seboj, in jasno, da po tem nikakor nisem več mogel gojiti upov, da stvar ni resna in da je posredi le moja sicer značilna preganjavica. Lahko si mislite, da od filma nisem imel nič. Domnevam, da tudi moja okolica ne. Je bil kmalu zatem prispevek med pismi bralcev, češ ..."

"Bi se morda lahko v mislih sedaj preselili h koncu filmske predstave," je skoraj pomoledoval sodnik, "se pravi k dogajanju po koncu?"

"I, kaj bi, čim so gledalci jeli zapuščati sedišča, sem se do vratu zavil v vetrovko, prav v tole tukaj, čeprav mi je bilo še vedno vroče, prižgal ... ekhm, in se z žensko pod roko oziroma vsaj z njeno dlanjo v roki, kolikor je gneča pač dopuščala, pomikal proti izhodu. Lahko si mislite, da sem se kradoma oziral po okoliški publiki ter lovil sovražne, prezirljive, osuple in gnusa polne poglede, ampak hkrati sem se skušal prepričati, da je že to, da dvorane nisem zapustil med predstavo oziroma iz nje pobegnil, nekakšna zmaga moje volje in dobrodošel trening krepitev samozavesti ..."

"Dajmo, dajmo," je rekel sodnik.

"Čeprav je po drugi strani potrebno precej odločnosti, da se človek z vonjem gnile ribe sredi filma sploh odloči lotiti se v temi prebijanja s sredine prenabite dvorane ..."

"Kaj se je zgodilo pred dvorano, prosim, vaše težave z ribami je sodišče vzelo na znanje in pustimo zdaj to," me je mož priganjal.

"Nu, gospa Vidicheva je, ko smo se končno našli, postregla z nekaj malomarnimi ocenami filma, bolj tako, iz vljudnosti," sem se nasmehnil, "pa tudi zato, da bi nekolikanj oponirala nekaterim mojim ocenam, podanim že pred ogledom predstave, ki sem jih mimogrede povzel po kritikah najbolj

uveljavljenih avtorjev." Navedel sem imena avtorjev, naslovov nisem vedel. "In gospod Vidich je predlagal lokal, v katerem naj bi proslavili ogled umetnine in naše druženje nasploh, se pravi pred spanjem zvrnili še kupico." Od pretiranega govorjenja sem dobil zaripel, hreščeč glas. Natanko sem navedel ime in naslov lokala. "Kot vam je bržčas znano, restavracija sploh ne stoji daleč od dotičnega kinematografa, terja pa vožnjo skozi sam center. Sicer pa je moja spremljevalka ta del mesta poznala in jadrno sva se vkrcala v nedaleč stran parkiran avto. Jaz namreč," sem dodal glasu nekaj zapeljivosti, "iz razlogov, ki sem jih spoštovanemu sodišču sicer nerad pripravljen navesti, sploh ne vozim in ne nameravam voziti tozadevnih strojčkov."

"Nima zveze s predmetom razprave," je odmahnil sodnik in pošepetal neki gospodični, domnevno tajnici Mancini, naj telefonira njegovi ženi in ji sporoči to in ono. Ne vem kaj, nisem vlekel na ušesa. Manca je izginila v bližnji kabinet in sporočila sodnikovi ženi to in ono.

"Skratka, gospoda, tu smo se zbrali, da bi razkrinkali skrivnost izginotja tandema Vidich," sem povzdignil glas, da bi ponovno usmeril pozornost tja proti bistvu, "torej mi ne preostane drugega kot priznanje, da sva s spremljevalko na poti skozi center, ki ga ona ne pozna dovolj natanko, jaz pa iz razumljivih razlogov ne ločim enosmernih od dvosmernih ulic, sem pač pešec in kolesar, kot rečeno, nekajkrat pristala v slepih ulicah in slednjič, vse v prid točnosti, storila prekršek prečkanja dvojne neprekinjene črte." Ob priznanju mi je odleglo. "Vsakršno odgovornost za to seveda jemljem na svoja pleča," sem dodal in iz aktovke potegnil zemljevid mesta ter skušal pristopiti k sodniku. "Nekako na tem križišču sva predpisom navkljub zavila levo ..."

"Stopite vendar na svoje mesto," je vzkipeł možakar, paznik pa me je vlekel za ramo, "tu nismo radi prometnih prekrškov. Kdaj ste torej prispeli pred lokal?"

"No ja, deset, petnajst minut je trajalo, in nekako tedaj bi morala

prispeti tudi zakonca Vidich," sem se pomiril, "glede na domnevno oddaljenost njunega avtomobila od kina in tudi od restavracije, kar je oboje precej natančno ustrezalo oddaljenosti najinega, se pravi moje spremljevalke avtomobila od kina in od restavracije." Trudil sem se biti nazoren. "Čakala sva vsekakor pretirane pol ure, lokal je bil pa sploh zaprt. Sama v gluhi noči, če ne štejemo posameznih neprijetnih razgrajačev. Vendar pokojna Vidicheva nista nikoli prispela."

"Kaj je zdaj to," se je zdramil sodnik, "kakšna pokojna hudičeva vendar?!"

"No ja, ne se razburjat," sem ga z obema rokama miril, "hotel sem reči, da bi Vidich medtem ženo že zlahka ustrelil, se vrnil domov, se oprhal in legel k zasluženemu počitku, jaz pa ..."

"Po vrsti, po vrsti," se je trudil uslužbenec. "Tisto noč vas Vidich ni poklical, da bi pojasnil odsotnost, drži?"

"Ni, pri Zevsu."

"In tudi naslednjega dne ne in sploh nikoli in tudi njegova žena ne, je tako?" je bil sistematičen.

"Nak," sem dahnil zadovoljen, da smo končno prispeli tja, kjer so muhe, se pravi k srži.

"Kaj naj bi torej pomenilo vaše trobezljanje o streljanju in sploh pobijanju," ga je zaneslo, "se pravi vaše nenavadne izjave?"

"Saj sploh ne trdim, da jo je ustrelil," sem rekel pomirjevalno, "tudi ne trdim, da se je potem odpeljal domov, se oprhal, morda spil kozarec dobrega vina in legel v postelj." Še bolj sem znižal in upočasnil glas, da bi bil bolj jasen. Mož je bil precej preveč vzkipljiv. "Samo pomagati hočem. In ker sem Vidicha dobro poznal, dopuščam tudi možnost, da je po storjenem dejanju, občutljiv, kot je bil, v spoznanju, kaj da je storil, usmeril grenko orožje proti svojim sencem, morda srcu, in sta tako obe trupli končali v mrzlih valovih reke. Ostaja pa seveda še varianta, po kateri jo je jadrno ucvril čez mejo in ga ne boste zlepa dobili."

"Človek božji," je rekel sodnik, "vi človek božji, ampak zakaj na svetu ste tako prepričani, da je Vidich ustrelil ženo? Ste mar kak poseben ljubitelj streljanja ljudi, ali kaj?" Videti je bil utrujen, želel sem predlagati čikpavzo in kavico, pa sem slutil, da se ne splača.

"Ničesar ne trdim, ničesar ne trdim," sem pohitel, "ampak prepričan sem, da veste, da je moj prijatelj imel pištolo. In tudi dovoljenje zanjo, kakopak. Vi fantje take stvari najprej preverite. Predvsem pa ne verjamem, da bi jo zadavil. Vem, da je bolj romantično, ampak veste, Vidich je imel neko hibo in ..."

"Me prav zanima, kdo ima hibo," je rekel sodnik, "no, kakšno hibo torej mislite?"

"Samo ne se razburjati," sem bil materinski, "hočeš nočeš nam je poseči nekaj let nazaj. Kakih petnajst, približno."

"Pa posezimo," je zamrmral sodnik, Manca pa mu je prinesla kavico. Samo njemu. Kljub temu se nisem odrekel sodelovanju z zakonom. K sreči ni kadil.

"V tistih davnih časih je nanese, da se je Vidich odpravil ... ekhm ... mkhm ... na ... kamor pač, kot se včasih reče, tudi suvereni hodijo brez uporabe vozil ..."

"Veste kaj," se je sodniku skoraj polila kavica (ko bi se mu vsaj, op. prip.), "mislite na sekret, srat, ali kaj je zdaj to?" Pogledal me je kot idiota, kar mu še danes zamerim.

"No ja, pa srat," se nisem dal zmesti. "In pri tem je, saj razumete, gotovo ni edini s takimi razvadami, s seboj v prid kratkočasju vzel časopis, tukajšnji osrednji dnevnik. To je časopis nerodnega formata, saj ga poznate?"

Možak je samo pokimal.

"Torej vam je najbrž znano, kako nerodno je listati po tem časniku, ko človek sedi na ... ekhm ... in skuša obdržati kontrolo nad tistimi obširnimi pōlami," sem nazorno zakrilil z vsemi štirimi udi.

"In to se meni dogaja," je sodnik zamrmral tako tiho, da smo ga slišali

samo jaz, Manca in stenografinja, ki pa ni nič zapisala.

"Verjetno ste že uganili, ali pa tudi ne: ko se je Vidich takole boril s časopisom, je nenadoma reklo *šljack!* in nesrečniku se je izpahnila roka v levem ramenu. Zelo ga je bolelo in šele na urgenci so mu jo uspeli naravnati." Mozaik se je počasi zlagal v pregledno celoto. "In od takrat, vaše visočanstvo, hočem reči blagorodje, se je Vidichu ta poškodba ponavljala, se razvijala in postajala vse bolj moteča. Tudi na delovnem mestu je oproščen vsakršnega dviganja težkih predmetov. Samo migne in *ck!*, roka zleti iz ležišča."

"Zanimivo," je menil sodnik. "Upam da vam je jasno, da zdaj od vas pričakujem eno prekleto dobro pojasnilo, čemu je bila potrebna vsa ta štorija s časopisom, sra ... ekhm ... in tako dalje!"

"Ko bi bili malo bolj sproščeni, bi vam bilo že vse jasno," sem ga tolažil. "Morda sicer ni nemogoče, o tem veste več od mene, ampak težko si predstavljam, da bi človek, ki je tako rekoč brez ene roke, nekje na meglenem rečnem obrežju planil na žensko in jo zadavil. Bi prej ona njega."

"Torej jo je ustrelil, pravite," si je sodnik pomel pordele oči.

"Nič ne pravim," sem pohitel, "ampak zadavil je najbrž ni."

"Kako se pa vi, tovariš, kaj razumete s strelnim orožjem, ko smo že pri tem?" je zašel v zmotne vode. "Vas je tisto noč, pa naslednjega dne, sploh kdo videl, če zanemarimo vašo spremljevalko, ki je itak na tej celini nekako ni moč najti?"

"Ma kaki," sem se namrdnil, "svoj živ dan nisem imel pokalice v rokah, kaj šele da bi jo znal aktivirati. Pri materinem grobu!"

"Po naših podatkih je vaša mati še živa, Macher! Ampak pustimo to zaenkrat; precej jezni ste bili in užaljeni, ko sta vas Vidicheva pustila zastonj čakati sredi noči pred zaprtim lokalom? Zelo jezni?"

To me je precej pogrelo. Vsega mi je bilo dovolj in prižgal sem cigareto. Končno. Posesal sem kakih osem litrov dima.

"Oprostite," je sodnik nemudoma nič kaj opravičujoče zarjul, "v tem

prostoru se pa res ne kadil!"

"Me mislite obtožiti zaradi kajenja?" sem citiral in strastno kadil naprej, "tako užaljen pa spet nisem bil, da bi nesrečnika postrelil in pometal v reko. Kvečjemu bi jima prisolil dve, tri okrog ušes."

"Dobro, dobro," se je miril sodnik in videti je bilo, da bi se tudi njemu prileglo malo tobaka, četudi mu je kavice že zmanjkalo, "ampak zakaj, za vra ... ekhm ... zakaj naj bi po vaše Vidich ... postal nasilen napram svoji ženi? Zakaj vendar?"

"Ni mu pustila kaditi," sem bil kratek.

"Kaditi?" je vprašal ugibaje, ali gre pri tem morda za čisto osebno očitek na njegov rovaš.

"Jasno," sem otresel na tla, "to je bilo žalostno gledati. Veste, Vidich je bil res navdušen kadilec, prava paša za oko." Sodnik se je namrdnil. "Dolga leta sem ga poznal in ni bilo trenutka, da bi ga videl brez slastne smotke med porjavelimi čekani." Spomin me je prevzel, da sem z napol pokajenim čikom nemudoma prižgal novega. "In potem se je poročil in nič se ni spremenilo. Dokler se z ženo nista preselila v novo stanovanje. Tedaj se je začelo dogajati marsikaj, ampak ostanimo pri kajenju ..."

"Moja stvar je odločati, kje da ostanimo," je rekel nadležnež, "kaj se je poleg kajenja po poroki še spremenilo?"

"Lasje, na primer."

"Pojasnite, in to takoj."

"No ja, nič posebnega. Ko je gospa Vidich, ki tedaj pač še ni bila gospa Vidich, zapeljevala gospoda Vidicha, ki je to že bil, no, bom rekel raje, ko se je z njim sestajala in je v njiju spontano zorela odločitev, kronati to sestajanje tudi pred uradnikom in skratka osnovati trdno skupnost, tedaj je ta gospa nosila prav opazno pričesko" (s prsti obeh rok sem skušal ponazoriti pričesko), "predvsem pa si je lasovje barvala, saj poznate, na platinasto; to se je lesketalo!" (S prsti sem skušal ponazoriti lesketanje.) "Saj veste, kako na nas, dedce, učinkujejo platinasti laski," sem mu nazorno pomežiknil.

"Vi nič ne veste, kaj jaz vem," se je razburil sodnik. "In potem?"

"Potem, kmalu po poroki, je gospa odvrгла lesk in blišč in se pojavila v svetu kot polita kura, z nekakšnimi rjavimi kodrci. Prava gospodinja, vam rečem. Mimoidoči samci se niso več ozirali za njo. Samo še firtohi ji je manjkali."

"Smo zdaj s temi lasmi opravili?" se je pozanimal sodnik, "če smo, se vrnite k ... no, kamor koli, kjer ste pač izvolili biti."

"Cigarete, cigarete," sem ga spomnil. "Tudi v njunem novem stanovanju smo kadili cigarete. Nekaj časa. Težave so se začele nekako prav v času, ko so izginili platinasti lasi." Malo sem postal in skončal svojo cigareto. Ugasnil sem jo ob podplat in uvidevno podal sodnemu slugi, ki jo je z gnusom odnesel v košek za smeti. "Vse pogosteje sta se zakonca jela hvaliti, kako lušno da je, če ni preveč zakajeno. Malo smo puhali, tudi gospa tu in tam, ampak dano mi je bilo vedeti, da se to dogaja samo še meni, obiskovalcu, na ljubo. Da sicer ne kadita v stanovanju."

Sodnik je bil živčen in zanalašč mu nisem ponudil. Sem pa sebi prižgal.

"Potem je šlo kot hrast, ki vihar na tla ga zimski trešne. Kajenje *raus*, ob mojih vse redkejših obiskih me je Vidich vozil na balkon, kjer sva v zimskem mrazu kot dva osnovna šolarja v prgiščih stiskala kadeče se paličice in se drgetajoč pogovarjala to in ono. Ni pomembno, kaj."

"Res ni pomembno, domnevam," se je strinjal sodnik.

"Kaj je nastalo iz tega človeka," sem zastokal, "iz tega moža! Na vse sem bil še pripravljen, ampak lepega dne, na balkonu, na mrazu, mi je začel na vsem lepem dopovedovati, kako da je tudi njemu všeč, da stanovanje ni več zakajeno! Kako da ljubi ta novi režim, kako da kipi od zdravja in je sploh srečen!" Tokrat sem s pestjo prav odločno udaril po mizi. "In še mislil je, da mu bom verjel, nesrečnik! Ma nisem jaz iz takega testa. Veste, je tudi Vidich kdaj pa kdaj k meni na obisk prišel. Bolj poredko sicer, kadar je pač smel."

"A nej vse to pišem?" se je stenografinja obrnila k sodniku, ki pa je

samo zmignil z rameni.

"V mojem stanovanju je uspel Vidich v pol ure ustvariti dim, da nisem videl konice nosu. Po dve cigareti hkrati je vlekel, bi rekel, če bi ne bil tako resnicoljuben. Ampak učinek je pa bil tak. Kadil je, kot bi imel že jutri umreti." Da bi ponazoril vse skupaj, sem prižgal novega. "In isto je bilo pri njem doma, kadar je bil sam. Se pravi, vsaj tri dni skupaj sam, gospa je imela večkrat službene poti. Ves zgrbljen je sedel v peklenskem dimu, iz ušes se mu je kadilo in smodilo, na mizi deset zvrhaneh pepelnikov. In to naj bi bil človek, ki mu je vseč, v stanovanju imeti svež zrak! Nič mu nisem rekel, bila sva prijatelja, ampak nujno so mu morali enkrat popustiti živci. Madona!"

Sodnik je spet enkrat pogledal na uro. Lasulja bi mu postrani in pomečkana visela na čelo, če bi jo imel. "In tole vaše *izlaganje* naj bi po vaše razkrilo motiv za umor, če sem kaj razumel?"

"Hipoteze, hipoteze," sem odmahnil, "samo pomagal bi rad. Saj ne trdim, da jo je ubil, sploh ne, ampak pomislil je pa gotovo kdaj, vi ne bi? Tako rad je kadil ..."

"Ne, jaz ne bi, če vas ravno zanima." Takoj mu je bilo žal za te besede. "Tu imamo torej kajenje cigaret, nekakšne gnile škampe, spodletel zmenek pred zaprto gostilno pa vaše doživete opise meglenih rečnih obal, streljanja in trupel v valovih ... Pa ste prepričani, da *vi* ne bi? Kaj naj z vami? Manca, a daste bit tolik prjazni ..."

Prekinil ga je policaj, ki je razoglavljan planil v sobano in zasopihan dihanil proti sodniku: "Našli, našli smo ju, doli, pri reki ..."

"Kurja mast," sem bevsknil, "prekleti gobec," spet me je gobezdalo v drek pahnilo, sem klel, "NISEM JU JAZ, NISEM JU JAZ!!!" Sem že videl lisice na zapestjih, pa električne stole, pa plinske celice. "Saj imam pištolo, priznam," sem se cmeril, "lugerja, doma, v straniščnem kotličku, ampak je igrača, plastičen," sem prepričeval, "za nobeno rabo. Nisem ju jaz!!!"

Policaj, ki je nekaj prišepetaval sodniku, me je samo začudeno pogledal in skomignil. Negotovo sem dvignil roke, da bi me že enkrat vklenili. "Ko bi ju

vsaj," sem zamrmral.

Tedaj sta vstopila zakonca Vidich. Dva policaja sta ju podpirala, saj sta se precej majala.

"Živce sem izgubil," je zagrgral Vidich, raztrgan in blaten, manjkalo mu je nekaj šopov že sicer redkih las. Lica so mu bila spraskana do krvi. "Ni mi pustila kadi!"

"Že dolgo je tlelo med nama," je rekla zakonca Vidich. Ostanke najlonk so se klavrno vlekli za njo, pod levim očesom je imela veliko vijoličasto podplutbo, nekaj manjših po vratu, z las so ji curljali voda, alge in priložnostna svinjarija. "Tudi sama sem bila na koncu z živci." Nazorno je pomigala z živci. "In potem tisti smrad po gnilih ribah!"

"Prekleti smrad po gnilih škampih!" je zatulil Vidich in mi skušal zagroziti z izpahnjeno roko, ki pa je samo žalostno pocingljala, "to je bila kaplja čez rob!"

"Obžalujeva vse težave, ki sva jih povzročila," se je opravičevala zakonca Vidich, "ampak, razumete, med nama je počilo, tam ob rečnem bregu, potrebovala sva nekaj časa, da sva stvari spravila v red."

"Res je počilo," se je pohvalil Vidich in sam od sebe policaju predal pištolo. Opazil sem krvavo in osmojeno razo povrh lobanje njegove žene. "Res je počilo," sem potrdil bolj sam zase.

"Ampak sedaj bova poskusila znova," se je že po stari navadi hvalisal in ščeperil Vidich. "Za začetek bom smel pokaditi po deset cigaret na dan!"

"Seveda boš smel, dragi," mu je lezla v objem zakonca. Sodnik ju je dobrodušno gledal.

"In nikoli več ne bova šla v kino z ..." je Vidich nekaj šepetal.

"Konstatiram," sem dvignil glas in prekinil idilo, "konstatiram, da me tu ne potrebujete več." Prižgal sem cigareto. "Domnevam torej, da smem zapustiti prostore?" Vsi so se delali, da me ni. Potem se je sodnik le zmenil zame; ne da bi me pogledal, mi je s podoficirsko kretnjo na hitro pomignil, naj se poberem. Manca je odbrzela kuhati kavice. Vsi so se pomenkovali.

"Tisti moj dokaz," sem rekel, čeprav me nihče ni poslušal, "ta hip mi je šinilo na pamet, da sem ga morda kljub vsemu prehitro odpisal. Da se ga še da rešiti. Morda, pravim. Nekaj sem spregledal, mogoče." Medtem ko sem pospravljaj aktovko, sem si že na hitro zapisal nekatere podrobnosti v zvezi z *Macherjevim silogizmom*. Ne da bi se poslovil, sem jadrno oddirjal domov.

Program plus

Kriva je bila površnost; kdo ve zakaj telefon ni bil izključen. Poležaval sem na kavču, ko je začel vreščati. Dokaj časa je trajalo, da sem ugotovil, kaj se dogaja. Trudoma sem poiskal in pognal prave vzvode, da je roka zlezla do slušalke; nekoliko sem si pomagal z očesom, kljub debelim, zagrnjenim zavesam previdno zaprtim.

Bila je nekakšna znanka, ki se je že od nekdaj imela za mojo prijateljico. V to se nisem vtikal. V obdobju, ko me je končno zapustila moja lepa ženska, sem se s to "prijateljico" še kar pogosto družil. Kakšna bizarna noč se mi je tu in tam prilegla. Ampak tokrat sem zavrnil njeno vabilo; dvakrat sem ga zavrnil. Žal pa nikoli nisem znal dovolj odločno braniti svojih interesov. Ob tretjem napadu sem popustil. Naj ne omenjam komplikacij na poti, znašel sem se skratka precej kmalu in precej bolan v nekakšnem nočnem lokalu, klubu, ali kaj, s huronsko glasbo. Znanka mi je kupila dovolilnico, tobak in kislo vodo brez mehurjev. Bila je (znanka) vinjena in trdno, četudi majavo odločena, da bo tokrat v popivanju prekosila samo sebe. Spet enkrat je bila skrajno nesrečna in obupana. Zelo mi je šla na jetra.

Potuhnil sem se v najtemnejši kot, polagoma kadil in se trudil čimbolj brezbrizno prenašati silne zvoke. Po nekaj minutah sem ocenil, da je čas za vrnitev v stalno postojanko. Okrog mene se je potikalo več sto smrtnih in nekako je nanoslo, da sem enega med njimi poznal. Se pravi, ne ravno po imenu. Opazil me je, čeprav sem zakrknjeno gledal stran. Izmenjati sem moral nekaj besed. Tip je bil hud družabnež, komentiral ne bom, poznal je grozno veliko ljudi. Sam ne vem kako sem se znašel v njegovi družbi. Molče sem prestal tudi nekaj predstavljanj in rokovanj. Precej rok je bilo vlažnih in lepljivih, tako da sem bil prisiljen brisati dlan ob hlače. Potem sem prebledel in požrl slino: predstavljena mi je bila krasotica. Prijazno se mi je nasmehnila in tudi njena roka se je zdela čisto v redu. Nagonsko sem se

umaknil; nekajkrat sem bil to krasotico videl zahvaljujoč posredovanju televizijskega ekrana, četudi sicer nisem kak pristaš tovrstnih aparatov. Čakal sem, da se bo komedija končala in se bom lahko neopažen odkradel. A kot za stavo se stvari niso ravnale po mojih razvidnih željah in prav kmalu sem sedel v tisti družbi, neposredno ob lepi ženski. Kljub mojemu nagnjenju k enozložnicam je vztrajala pri nekakšnem pomenku. Čute mi je trpinčil strašen hrup in nasilniško pobliskovanje raznobarvnih svetil; domnevam, da se nekako tako počutijo ljudje, ki o sebi trdijo, da so "na robu živčnega zloma" ali kaj podobnega. Nasploh so pustolovščino, v katero sem drsel, močno zaznamovala razna znanstveniška dognanja oziroma aplikacije le-teh, se pravi mašine. Zdelo se mi je, da tudi trušč ne uspeva prekriti zamolklosti mojega glasu. Nenazadnje so bila govora iz vaje. Gospodična se je sklanjala k meni, da so me lesketajoči lasi božali po licih. Vedel sem, da tako ne bo šlo naprej. Ker se drugače nisem znal izviti, sem mineralko zamenjal s pivom, krasotici pa sem redno dovajal lepo drago vino. Jezik mi je nekolikanj stekel. Shodil, recimo. Nič ne rečem, tudi človek mojega kova naleti na priložnost mimogrede prikavsniti in potem mirno živeti naprej; ne vodi vsak fuk v samomor, še v melodramo ne. Kar pomnim, sem tu in tam privlačil – ali pa jih vsaj nisem dovolj odločno odbijal – vsakovrstne nesrečne, bolehe, mozoljaste, grde itd. kreature, mestoma frigidne. Kakšno pesnico, denimo, ali pa abonentko krajevne blaznice. Ampak pričujoča krasotica ni bila iz te branže. Kar sapo mi je jemalo. Zanimalo jo je to in ono o meni. O kaki iznajdljivosti z moje strani ni bilo ne duha ne sluha; čenčal sem, kot bi imel že jutri izginiti. Preden sem si uspel prepričati, sem omenil nekakšen inštitut, in to v tujini, na katerem da delam. Potem sem panično umolknil in iskal na gospodičninem obrazu sledove nejevere ali morda kar prezira, pa nič. Ves čas je bila sklonjena blizu, blizu k meni in to mi je začelo počasi kar ugajati. Pomislil sem na stvarnika in ocenil, da mora biti na lestvici uspešnih kreatur pivo nekje prav pri vrhu. S pogledom sem se jel diskretno pásti po njenem obrazu, ušesih, vratu in ljubko oblikovani ključnici. Obraz je bil

prijeten v najboljšem pomenu besede, zelo privlačen, ostalo pa je bilo povsem lepo. Bila je nekako moje rasti, to pa je bila tudi edina podobnost med nama. Njenim enakovredne sklope udov in organov sem bil vajen videvati v dragih tujih modnih revijah, kolikor so se mi pač tu in tam znašle na poti. Samodejno in nepreklicno sem jo prepoznal za eno tistih redkih žensk, ki bi bil navdušeno pripravljen njih telesa poljubiti in oblizniti od nog do glave, in to brez predhodne čistke s krtačo in varekino. Nadaljeval sem s pivom, ona pa z vinom. Sčasoma je omenila, da ji je "stopilo v glavo", ampak tega nikakor ni bilo videti. Morda mi je dajala poguma, kaj vem. Ta domneva se mi je kljub odporu vsiljevala s svojo prijetnostjo. Jasno, da se nisem želel zajebati z lažnimi upi, vendar sem svoje občudujoče poglede vse manj skrival. Lepotica mi je šla očitno na roko; ko sem se pri hvalisanju s svojimi izmišljenimi dosežki začel očitno zapletati, je to mirno in prijazno prezrla. Moja "prijateljica", na katero sem bil že povsem pozabil, je tu in tam opotekajoč prihrumela in mamila od mene denarjev. Zverinsko sem jo pretepal s pogledi, pa ni niti opazila.

Prej ali slej sva se z lepotico dotaknila s koleni, čisto po nesreči, se ve. Vsaj kar se mene tiče. Vendar nisem za pol metra odskočil, kot bi bilo morda pričakovati; ženska tudi ne. Lepo se je smejala in klepetala. Ti dotiki so trajali in se ponavljali. Bil sem preveč osupel, da bi se vznemirjal. Živó sem se spomnil televizijske oddaje, v kateri je krasotica nastopila v udobnem naslanjaču, kratkem krilcu in visokih petah. Njene noge, četudi zgolj pojav v času in prostoru, so bile v vseh pogledih perfektna, popolnoma adekvatna manifestacija ideje, če se komu tako dopade. Bolšchal sem tedaj vanje z grenkim občutkom, da tega nisem vreden; da bi lahko živel tisoč let, pa bi se jih ne mogel dotakniti. Kolikor je že bilo v teh pogledih tedaj poželenja, je le-to bilo ponižno in grenko. In ko so se potem nenadoma taista kolena naslanjala na moja, je krepko škripnilo v mojih zmedenih predstavah o naravi sveta. Okrepil sem pritisk svoje noge, da bi se prepričal, pa seveda še vedno nisem prav verjel. Odločil sem se za dolg požirek. Bilo mi je kristalno

jasno, no, vsaj zdelo se mi je, da bi moral nemudoma in odločno spustiti dlan na lepo koleno in tako – ne glede na izid – postaviti stvari na svoje mesto. Pa sem po stari navadi raje naprej slepomišil. Čekal sem za svoje razmere naravnost ogromno, kot bi jo hotel opiti z besedami. K sreči sem sproti v celoti in nepreklicno pozabil večino tega, kar sem besedičil. Moja "prijateljica" se je tu in tam prikazala, vsakokrat v bolj strašanskem stanju. Nisem imel izbire, obljubil sem ji, da lahko, če bi "slučajno ne mogla nikakor iti sama domov", prespi pri meni. To uslugo sem ji bil iz nekih časov krepko dolžan. Avtobusa več ni bilo za dobiti niti za suho zlato, pijandura pa se je itak gibala po dveh okončinah samo še po zaslugi fukotožnežev, ki so jo krog in krog obdajali. V nasprotju s svojim siceršnjim okusom, ki tudi ni bil bogve kaj, je tokrat rinila v najbolj zanikrne in celo dolgolase osebkke, saj je hotela na vsak način svojo zabavo popestriti še s strupenim hašišem.

Ampak jaz sem bil že začaran. Krasotico sem požiral z očmi. Družba okrog naju se je razkadila, ali pa se mi je vsaj tako zdelo. Izvedel sem njen naslov, si zapisal telefonsko številko; bilo je daleč nekje v predmestju. K sreči ni imela denarja za taksi; škrtnil sem z zobmi, zardel v temi in ji ponudil spremstvo. Pozabil sem dihati, ko je ponudbo veselo in brez oklevanja sprejela. Bilo je samoumevno, vsaj upal sem, da mi od njenega oddaljenega domovanja ne bo treba v gluhi noči pešačiti nazaj v mesto. Svet je plesal okrog mene. Tudi krasotica je omenila željo po plesu, a tu je šla predaleč. Kar se da prijazno in priljudno sem ji dopovedal, naj si vsakršno kopitljanje in zviranje z moje strani izbije iz glave. Upal sem, da me zato še ne bo nehala ljubiti.

Seveda je šlo vse po zlu. Mojo znanko so bolj prinesli kot privedli k mizi. Noben hudič je ni hotel odvreči v svojo šupo. Obupano jecljajoč mi je pomomljala, da bo pač morala spati pri meni. V grlu sem preklinjal kot Madžar. Televizijska krasotica se je kmalu začela poslavljalati. Čakala jo je dolga hoja po nevarnih nočnih ulicah. Vsled zverinskega obnašanja moje "prijateljice" je nisem povabil, naj spi pri meni; samo spremil sem jo do

vhoda v lokal. Stala sva na pločniku in sveži vetrc mi je zbistril duha, prekleti. Vrnil se je zamolkli glas, tako da sem bolj malo govoril. Pač pa sem jo gledal, kot bi jo hotel privezati nase. Tiho, nežno sva se poslovila. In tedaj je – sam se nisem niti zganil – pristopila in me mehko, bežno poljubila. Z ustnicami. Komaj sem jo videl, ko je odhajala. Blisk in grom sta preklala zvezdnato nebo in nekaj neznanskega mi je hotelo razgnati telo. Stal sem in stal in komaj preživel. Že dolgo se nisem spomnil česa takega in skoraj sem že pozabil; spet je prišla, bila je strašanska, prva, mladostna ljubezen, še en njen nenadejan, zapoznel odmev, ki me je pretresel do kosti. Nenadoma nisem ničesar več vedel o tem, da se mi lasje redčijo in čelo guba, da mi manjka nekaj zob in nekaj prstov, da so moji najhujši posegi v javnost že leta v tem, da tu in tam uporabim mestni avtobus in da krasotica z menoj in mojim kavčem na svetu ne bi imela kaj početi.

Kot mesečen sem odtaval nazaj do svoje mize; ko sem uzrl tam ostanke svoje "prijateljice" in njeno družbo, sem povetil pogled in zaklenil usta; niti trenil nisem, ko se je nekaj bedakov jelo pomenkovati z mano. Z nežno kretnjo sem dvignil eleganten kozarec, skoraj poln vina; pred nekaj minutami ga je krasotica zadnjič prislonila k lesketajočim ustnicam. Stisnil sem ga med dlani in počasi srebal žlahtno tekočino. Potem sem vstal, pograbil še vedno nekaj blebetajočo znanko za nadlaket in jo brez besed in upiranja navkljub odvedel proti svojemu brlogu.

Zaspala je v fotelju, medtem ko me je nadlegovala z zahtevami po alkoholu, mamilih in še čem ter s tipično potrebo po cmeravem babjem izpovedovanju. Kot vrečo sem jo odnesel do svoje postelje, jo za silo slekel in pokril. Čeprav je bila že v nezavesti, sem ji grozil, kako da jo navsezgodaj zjutraj čaka pranje posteljnine in še kaj hujšega. Sovražil sem jo.

Ko sem opravil, je bila ura pet. Kljub temu sem nošen na krilih mlade ljubezni zavrtel številko nove ljubice. Dolgo sem poskušal; k sreči se ni zbudila.

Prebujanje me je zalotilo blaženega in srečnega; dokler se je dalo, sem vztrajal v omotici, a radovednost je zmagala. Postopoma sem v grobem rekonstruiral včerajšnji dan in razpoloženje se mi je bliskovito pokvarilo. Togoten sem odvihral k "prijateljici", jo izvlekel iz postelje in še vso blodno, krvavo mežikajočo in le na pol oblečeno butnil pred vrata. Kakšne kavice ji nisem niti od daleč pokazal, sem pa ji za modrc stlačil bankovec za avtobus, čeprav si ni zaslužila. Niti malo me ni zanimalo, ali se je uspela prevaliti skozi vsa nadstropja, ne da bi si razčefuknila lobanjo. Nagrabil sem še toplo posteljnino in jo kar od daleč zadegal v kopalnico.

Nemirno sem vrtel med prsti listič s telefonsko številko nove ljubezni. Neznana roka, skoraj gotovo moja, je ponoči okrasila številke z barvnimi svinčniki. Ko sem se spomnil štorije z inozemskim inštitutom in še nekaterih debelih laži, mi je postalo izrazito slabo. Bruhal sicer nisem, ker ni bilo kaj. Spomnil sem se svojih spakovanj, ki so hotela biti očarljivi nasmeški; pa ležerne, samozavestne hoje, ko sem potem skoraj propadel po stopnicah. Živó mi je postalo jasno, da sem zmožen s takšno žensko drugovati, če bog da, v najboljšem primeru nekaj ur. Potem je treba izginiti v noč. Ni si je bilo moč predstavljati, kako poležava na mojem ostarelem kavču, já vsak drugi ali tretji dan in se odvleče do ulice enkrat na dva meseca. Le kaj bi si mislila, če bi se iznenada oglasil hišni zvonec, jaz pa bi, tudi to se dogaja, poskočil do stropa in zatulil z glasom hijene? In kadar me po par dni skupaj ne bi uspela zbuditi? In ko bi ponoči sunkovito vstajal, z mrzlim znojem oblit? Bi razumela, da se mi včasih ne ljubi govoriti, kaj šele premikati? Težko bi se ujela, sem tuhtal. Saj še legitimacije nimam, sem se spomnil. Kravate nimam. Lokomobile nimam. Nazorov nimam. Naslonil sem glavo na telefon in izločil solzo ali dve. Težko sem dihal. Kolena so bila mehka, zobje so škrtali in šklepetali. Tu in tam sem dvignil slušalko in jo spet spustil. Z bornimi argumenti sem si prizadeval naslikati si možnosti najine ljubezni v svetlejših

barvah. Morda pa je kljub vsemu nora. Recimo temu izjemna. Izpulil sem si par šopov las. Kdo ve zakaj sem se slekel do golega. Z neodobravanjem sem motril slabo vzdrževano telo. Zavrtel sem prve tri številke in odnehal. Zunaj se je ulil strahovit dež, hvaležen sem bil za to olajšavo. Prižgal sem smotko, pa mi je kmalu zdrsnila iz nepazljivega gobčka. Smodila je kožo na trebuhu in ptičeve dlake. Le daj, prasica, sem jo stisnjenih zob spodbujal. Zvalil sem se na kavč, a poležavanje mi ni hotelo iti od rok. Po meni je rovarila ljubezen, pred očmi mi je lebdela iskriva podoba svetlega obraza (pa tudi nog in ostalega) moje krasotice.

Takole pet do petnajst dni sem slonel na kavču in gledal pajčevine. Kako je, če spiš, sem že dodobra pozabil. Na hrano še pomisliti nisem smel. Telo je sčasoma dobilo nekakšne ozeblin in morda tudi preležanine, kar pa me je seveda en kurc brigalo. Telefona za vsak primer nisem izklopil, a je molčal kot crknjen fazan. Neke noči se je oglasil hišni zvonec, tulilo je kot ob (sicer zaželenem) koncu sveta. Niti s prstom nisem pomignil; vedel sem, da takšno barbarsko zvonjenje ne pristoji lepotnim kraljicam, prelestnim princesam in sploh mojim ljubeznim. Neznansko hrepenenje, ki ga je kot po čudežu vzbudil njen poljub, me je prepojilo do najglobljih kotičkov utrujenega srca.

Tistega večera, ko je erotika prešla v naslednjo fazo, morda prištevnost res ni bila ena mojih močnejših plati. Bližnji sosed – samo na daleč sem ga poznal – je bil brezobziren in gluh na en mah, pa je do mene prihrumelo nažiganje njegovega televizorja. Glas je napovedal oddajo in navedel krasotico med nastopajočimi. Kot strela sem se pognal s kavča in padel kot od strele zadet čez stole in mize; v vsakem vretencu posebej je počilo in zacvililo in ni je bilo mišice, ki bi je ne pograbil krč. Razbil sem si arkado in še nekatere pritikline, kar pa me seveda ni niti najmanj vznemirilo. Sčasoma sem se privlekel čez sobo in zakurbal aparat. Z nekaj vrtenja gumbov sem ga pripravil do uporabnega delovanja. Par ljudi je čepelo v studiu in pleteničilo. Ampak med njimi je bila ona. Kot začaran sem strmел v ekran.

Pred očmi mi je migotalo, boril sem se z omedlevico. Hotel sem to žensko. Nujno. Moral sem priti do nje. Šlo je za več kot zgoljno življenje. S pogledom sem jo vlekel z ekrana.

Tega nisem povedal še nikomur. (Navsezadnje tudi nisem imel komu.) Le kdo še ni naletel na kakšno neslano štorijo o majhnih otrocih ali pa divjakih kanibalih, ki da si predstavljajo, kako v radiotih in televizorjih žive možicljji, ki tam godejo, klepetajo ipd.; za svojo osebo se sicer ne spominjam, da bi si kdaj koli kaj takega predstavljal. Niti po naključju. Ampak razumite, nenadoma sem se motril s svojo čudovito ljubico iz oči v oči. Samo steklo je bilo med nama. To je bilo moje zadnje upanje. V resnici svoje žive dni nisem videl notranjščine kakega stroja. Še v sanjah ne. Če se je kaj pokvarilo, sem par let počakal, pa spet poskusil. Včasih, resda bolj poredkoma, se je tudi popravilo. Prav zagotovo nisem nikoli poznal nikogar, ki bi kdaj pogledal v televizor; si pač izbiram svojo družbo, moja stvar. Od razburjenja mi je kri navrela v ušesa in, zaradi mene, tudi brizgala iz ušes, soba se je majala okrog glave, iz grla je lezlo nekakšno cviljenje. Počakal sem, da je moja ljubezen zavzela skoraj celoten ekran, zasadil veliko dleto – imam pač dleto, ne?! – za zadnjo stranico stroja in z enim samim strašnim sunkom stvar odprl.

Pravzaprav nisem bil razočaran, ko sem uzrl ves tisti pisan klump, žice in žičke, zoprne kockaste, jajčaste itd. predmete ... Morda samo neznatno. Bil pa sem jezen. Iz zahomotane šare je hodil njen glas. S pestjo sem nekajkrat temeljito (glede na svoje stanje pač) treščil v mašino, poprek čez lučke in napeljave, dokler se ni zabliskalo, me strašansko sunilo in scvrlo do obisti, da me je odneslo skozi prostor.

Zavedel sem se podnevi, morda že naslednjega dne. Telo je ni odneslo prav poceni. Za moč sem mu dovedel deciliter ali dva vode, si z nekakšno coto zagrnil osramje, zbral in napel vse moči in odnesel hudičevo aparaturo

pred hišo. Opozarjam, da je bilo posredi pet nadstropij. Treščil sem ga na tla zraven kontejnerja in ga nekaj časa gledal. V zadovoljstvo mi je bilo, da s čim podobnim več ne bom imel opravka. Bedni mimoidoči so, če se ne motim, gledali mene. Glasno sem rignil, drobovina je bržčas začela obdelovati tolikanj zaželeno vodo, in se vrnil v stanovanje. Vse je bilo v redu. Ne da bi vedel točno kdaj, sem se prepustil spokojnemu trpljenju neuslišane, nesrečne ljubezni. Listič s tisto z ljubeznijo in barvicami okrašeno telefonsko številko je bil pomečkan in prepojen z znojem, komajda še čitljiv. V obliki kroglice sem ga zagnal skozi okno. Splaknil sem si oči, oskrbel poglavitne rane in ustavil nekatere krvavitve. Vedel sem, da v mojem sicer betežnem spominu tisti kot vetrni mimobežni poljub nikoli ne bo zbledel niti za odtenek. Tudi nesrečno številko sem si zapomnil, kaj hočemo. Par minut sem sedel in čustvoval. Zdelo se mi je, da kak dan še ne bom v formi za poležavanje. Malo sem okleval, dokaj sem okleval, potem pa segel po telefonu in poklical svojo znanko. Tisto, ki se ima za mojo prijateljico. Povabil sem jo v nočni lokal.

Dan

Prišel je nov dan. Kot nesrečna, javkajoča klada sem se predeval po postelji. Saj sem tudi bil nesrečna, javkajoča klada. Bela svetloba je že dolgo samopašno prodirala skozi pomanjkljivo zagrnjena okna. Iz minute v minuto mi je postajalo vse bolj slabo. Ob predstavi, da bi vstal, sem skoraj bruhal. Po drugi plati znova zaspati ni bilo več mogoče. Naj sem se zavesti o tem še tako izogibal, in zelo sem se izogibal, me je v sosednji kamri vneto pričakovala "zvesta žival", ki jo je tiščalo lulat, kakat in nadlegovat okolico. Zavlačeval sem stanja polzavesti in si predstavljal eksplozije, rafale in kar je še takega. Kar tako, ne da bi vse skupaj podprl s fabulo. Moji duši bi se očitno na vso moč prilegel en tak težkokalibrski avtomat, ki se oglaš s počasnim, globokim laježem in kosi vse po vrsti. Ugibal sem, koliko je še normalno, če za lahko noč ali pa dobro jutro v domišljiji rušiš utrdbe, sestreljuješ nadzvočna letala in v družbi z vogonskimi poveljniki teroriziraš cele civilizacije. Žal sem bil vse bolj očitno buden, sorazmerno s temi procesi se mi je slabšalo počutje. Nekajkrat sem precej glasno pojamral in postokal. Telo je sporočalo, da imam (imava) strašanskega mačka, megamačkonarja. Dejstvo, da za to ni bilo takega pravega vzroka, saj dan poprej še jedel nisem, kaj šele pil, zadeve seveda ni moglo spremeniti. Izstrelil sem še nekaj vodljivih raket. Naj kdo ne govoriči, kot se sicer dogaja, da je moje življenje prijetno in lahko, saj sem za to, da sem vstal, s titanskim naporom izcuzal iz skritih zalog prav poslednje ostanke volje; marsikateremu rešitelju planeta se je bilo, kolikor je pač meni o tem znanega, potrebno precej manj potruditi, glede na zmožnosti pač.

Moralo je biti okrog poldneva, sem negotovo ocenil ob prihodu v sobo, ki jo iz lenobne površnosti še vedno imenujem za dnevno. Zvesta žival mi ni prizanesla s svojimi rituali, se pravi indijanskim plesom in hrepenečimi, zvestimi pogledi. Ni hotela opaziti mojih mrzlih pogledov in sršech obrvi. Kot večino nadležnih stvari, navad in bolezni sem tudi žival podedoval po eni

ženski, ki se je za večno priselila k meni in po tednu ali dveh izginila neznankam, z neznankaterim tipom. V skladu z razpoloženjem sem si za zajtrk serviral en tavor in eno pivo, še malo preklinjal in se odpravil na "sprehod". Žival me je besno vlekla sem in tja, jaz pa njo. Ljudje so naju gledali postrani, midva pa njih že prav sprevernjeno.

To je bil moj dan za cestnoprometne predpise. Sva se povzpela po cesti, ki vodi na lokalni grič. Tam so znaki, ki odločno prepovedujejo vožnjo motorjem, kolesom in avtošoli. Tam je bil tudi samovšečni upokojenec s svojo ponižno, upokojeno ženico, tovarišico ali kar že. Pameten tip s šalom, plaščem in baretko, suveren in debeloglas, čeprav je še komaj hodil. Proti svoji volji sem ga slišal, kako je družici tolmačil to in ono. Namreč znake, ki da motoriste, kolesarje in avtošolarje izrecno opozarjajo, da je dotična cesta namenjena prav ali vsaj predvsem njim. Opisal je tudi, kakšni bi bili videti znaki, ki bi hoteli prevažanje tovrstnim gibalom prepovedati. Večjih neumnosti že dolgo nisem slišal, saj se držim bolj, kot se reče, sam zase. Ženica, v kateri je očitno, videzu navkljub, še migotala iskrica razuma, je nekaj plaho ugovarjala, ma s suverenim ogorčenjem Posestnika Resnice jo je starec jadrno prekinil. Zavil sem s ceste na travnik in odsopihal v hrib, pa se tako izognil nadaljnji diskusiji.

Vremenske razmere so bile takšne, da kiosk vrh griča ni obratoval. Zbogom, kahvica, sem pomrmral, zbogom, sladoled, bi pomrmrala zvesta žival, če bi ne bila tako neumna in nevedna. Posedel sem na blatni klopci, tudi sam sem bil blaten, in zanetil smotko. Ura je bila takšna, da drugih živali in drugih blatnih kadilcev ni bilo videti. Igral sem se z dežnikom, ki se pri tem ni pokvaril. Hvala. S seboj sem ga imel, da ne bi deževalo. Ta oblika praznoverja me v tistih časih ni motila, sicer se ne bi odločil zanjo. Ali pa me ravno je motila, pustimo to. Pljunil sem v blato in nekolikanj izzivalno motril težke deževne oblake, razpasene po vsem nebesju. Žival se je igrala z nekakšnim svinjskim artefaktom, jaz pa se nisem uspel znebiti spomina na starega idiota, ki je tako cenil svojo vedečnost, da so me asociacije nujno

odnesle nekaj mesecev po času nazaj in na taisto prizorišče se selimo, dragi bravec, hočeš nočeš sedaj tudi mi.

To bo skrajno zoprno čtivce, vem. Dolgo sem se izogibal temu početju, ampak zdaj hočem s tem opraviti enkrat za vselej. Da bi moja potlačena in zatlačena jeza ne izbruhnila v še hujši obliki, ko bi se ravno sredi mesta igračkal s kakim minometom, na primer.

Prikolovratim ti tako, vračajoč se v svoj apartma, do bližnjega križišča, ki mi je že pred tem nekajkrat postreglo s čudaštvii. Zakaj, na primer, sta me tista dva policaja, sredi dneva in množice firbcev, dostojno oblečenega in neopazno mimoidočega, nujno morala ustaviti in brez vsakega pojasnila legitimirati? Zakaj? In zakaj se mi ni ljubilo sklicevati se na državljanske pravice, saj sem tudi jaz državljan, zakaj nisem vsaj poskusil terjati argumentov, ampak brez besed poiskal člansko izkaznico, jo predočil in brez besed odkoračil dalje; eh. Odšel sem do signalne naprave, čakati zeleno luč.

Že leta, desetletja jih opazujem. Brezdelne postopače, ki se jim še nikoli ni nikamor mudilo, razen morda, če je kdo zastonj delil pivo, pa dijake, ki se prav počasi vlečejo proti domu (prekletstvo mojega stanovanja je, da so ga posadili v sam epicenter srednjih šol, dijaških domov, športniških in kulturniških objektov ter zaporov za nedoletnike), pa komajda še gibljive starčke z vrečkami in punklji (tudi glavna mestna tržnica s pripadajočimi branjevkami se razprostira v neposredni bližini). Vsem tem in tudi preostalim ljudem je med drugim skupna ena prav značilna razvada v zvezi s prečkanjem semaforiziranih križišč. Ne mislim običaja, korajžno prodirati po zebri, ko gori rdeča luč, to me ne moti. Še vse kaj hujšega sem videl. Osredotočil sem se na nekaj drugega: za na videz brezskrbnimi, poudarjeno brezskrbnimi čeli čakajočih na križišču se kar kreše in iskri od neizmerne koncentracije, kako ujeti trenutek, ko se mimovozečim avtomobilistom na njim in zgolj njim namenjenem semaforju, na katerega lahko torej pešaki le od strani škilijo, zasvetlika oranžna luč. S kakšnim zagonom se ti omenjeni pešci zaženejo na cestišče!, že na sredini so, ko avtom posvetli rdeča in

najhitrejši so že na nasprotni strani, ko se z zeleno potrudi tudi semafor za pešce. Kot bi jih Črtomirova krdela s kamnitnimi sekirami lovila. In čim se znajdejo spet na pločniku, se po stari navadi jamejo prav megleno vleči novim dogodivščinam nasproti, na licih pa jim žari zmagoslavje in ljubezen do svojih smrtnih eksistenc. Bravo. Pragmatično in racionalistično niso brez potrebe stran metali dragocenega časa, hkrati pa so izrazili svoj individualizem s potrebnim kancem zdrave mladostne upornosti. Ne bo mene en kurčev semafor komandiral. Bravo. Pa grejo lahko za par ur v bistro posedat pa na fliperje igrat. Čestitam in pozdravljam, kot tudi mlajše mamice, ki z vozički in v njih spakiranimi mladiči križarijo čez trojne črte glavnih prometnic ob uri najhujšega prometa. Sicer pa tudi avti niso od muh, tu in tam si vzamejo svojo pravico do svoje oranžne luči v svoje roke in motorje, pa ti obvisi kaka najstnica na najbližjem kandelabru.

Tu se bližamo najhujšemu delu. Ne gre drugače. Obljubim, da bo potem zgodba bolj mirno tekla, da se ne bo nič zgodilo in da mi bo kmalu zmanjkalo tobaka.

Pridem ti torej po desni strani ceste, imenovali jo bomo kakopak cesta A, do že omenjenega križišča s cesto B. Razni ljudje na obeh straneh so nejevoljno čakali in seveda pod kotom škilili na semafor, ki naj bi ustavil avte, ki so se drevili po cesti B. Toda še na kraj pameti ali tega, kar so namesto nje pač uporabljali, jim ni prišlo, da ni nujno, da se na poljubni cesti, v tem primeru cesti B, rdeča luč vozilom, ki prihajajo z (naše) desne, prižge hkrati kot tistim, ki prihajajo z leve. In v tem primeru se tudi ni. (Na tem mestu bi se lahko poobnašal bolj postmodernistično in v tekst vstavil skico prizorišča, kar bi bilo v eri računalnikov še prav posebno enostavno, vendar bomo v tem odtujenem, razosebljenem svetu, ki ga pesti kriza vrednot, ostali zavezani besedni umetnosti.) Ko so vozila, pridošla z (naše, moje) desne že obstala pred rdečim signalom, je bila vozilom z leve še povsem in legalno odprta pot, kar je tistim, ki so to želela, omogočalo zavijanje v (njihovo) levo, se pravi v smer, kamor sem bil namenjen tudi sam, kar bi bilo

sicer spričo zelo gostega prometa na cesti B zelo težavno in zamudno opravilo, ki bi povzročilo hude zastoje in ohromilo promet v širšem centru mesta. Kar se mene ne tiče, ampak tako so te stvari urejene in lahko bi bilo slabše.

No, čim so človečnjaki na semaforju, ki je ustavljal promet na B z desne strani in jim, kot že rečeno, ni bil namenjen in jih ni imel kaj brigat, zaznali oranžno, so se kot zrajcani zajci pognali po prehodu. Prednjačila sta dva odločna možakarja, eden z moje in eden z nasprotne strani; skoraj sta se že srečala, ko je z leve strani po že tolikokrat in tokrat zadnjič omenjeni cesti B povsem pravilno, morda za kanec prehitro prišibal avto, ki ni imel nobene potrebe zavijati v (svojo) levo, kar bi sicer lahko v miru opravil, ni pa bil tega nikomur niti najmanj dolžan storiti, in ju skoraj zmlinčil. Komajda sta za silo odskočila in ogorčeno pogledala za njim, ko mu je po isti poti sledil še en voz, še malo hitrejša limuzina, ki je bržčas še za las ujela utriparjenje zelene luči. Pretresena možakarja sta se zatem, ko je bil "njun" prehod končno tudi zares odprt, srečala sredi ceste in si dala duška.

Vse tole morjenje cenjene publike je seveda predvsem odprto pismo omenjenima možakarjema. Če ju kdo pozna, naj ju opozori, prosim. Prigoda je bila seveda čisto enostavna: avtomobila, ki sta peljala skozi zeleno luč, sta skorajda združgala dva tipa, ki sta koračila skozi rdečo luč, ki pa sta bila v svoji topoumnosti prepričana, da sta imela rdečo tudi medtem že izginula šoferja. Šoferja se iz zgodbe dokončno poslavljata, še naprej tako, fanta, pešca pa smo zapustili sredi ceste. Nekoliko sem upočasnil korak in ju v nejeveri opazoval.

Resnično besna sta bila. To je bil triumf boga besa. In pravičnega ogorčenja. Tipa sta bila nekako istih let in sploh enaka. Mlajša upokojenca, še vedno korenine, zlahka si ju je bilo mogoče predstavljati na balinplacu z vrčki piva, prav tako bi bil vsak izmed njiju izvrsten predsednik hišnega sveta ali krajevne skupnosti. Vsa rdeča v obraza sta klela kot kočijaža (prevladovala so bolj tiste stare, prave slovenske kletvine), žugala s pestmi in

se na vse pretege zgražala. Takšni so me vedno po malem zajebavali, sem pomislil. Takšni se združijo v skupine krajanov, zbirajo podpise in zapirajo nočne lokale. Na ohcetih žrejo krače in restan krompir in zastrašujejo lastne in tuje vnučke. Na lovskih veselicah se ga prav fino nacedijo in spuščajo opolzкости za natakarcami. Na kosmatih rokah z rumenimi kremplji nosijo zapestne ure in smrdijo po nekaj dni starem znoju. Na stopniščih sopihajo in nadzirajo okolico. Končno sta se možaka v svojih jopicah in karirastih srajcah razšla in se z obilnima trebuhoma, ki sta razkrivala beli spodnji majici, na čelu odpravila vsak v svojo smer.

Stal sem na pločniku in gledal za njima; kar verjeti nisem mogel, da je vse mimo in bo tako tudi ostalo. Z dna črevesja mi je vstala silna želja, kaj želja, telesna potreba, da bi kaj ukrenil. Da bi bilo pravici in resnici zadoščeno. Da bi ju nekako prisilil, na primer zvezal in jima na šolski tabli potrpežljivo in poljudno orisal položaj. To bi ponavljal, dokler ne bi spoznala in skesano priznala: "Ja, storila sva prometni prekršek! Ogrožala sva varnost udeležencev v prometu! V svoji nadutosti in neumnosti, ki naju pestita že dolga leta, vse od rojstva, sva obtoževala nedolžne, pa bi si jih sama pošteno zaslužila po nagi riti. Žal nama je! Kesava se! Na vse pretege se bova skušala poboljšati, čeprav nama je jasno, da so možnosti za kaj takega neznatne!" Storil nisem ničesar, še nadrl ju nisem. Samo predstavljal sem si, kako bosta doma (debeluhastima od kuhe zariplima sprogama v firtohih) in gostilni (sebi enakim) še dan ali dva razlagala, kako da ju je neki idiot na križišču skoraj pobil (resnična tragedija!) in da bi krajan v zvezi s tem morali kaj ukreniti, ko se bodo spočili od zapiranja študentskih lokalov in prepovedovanja "držanja" domačih živali, zlasti psov, v stanovanjskih blokih.

Moji živali je bilo že dolgčas, še vedno v mislih na omenjena možakarja sem se slabe volje vrnil domov.

Doma sem se spomnil, da že dolgo nisem jedel. Kot v kaki slabi metafori mi je krulilo po trebuhu. Pokadil sem še par cigaret in zbiral odločnost. Potem sem odprl konzervo tunine, ji za družbo pridel star kos

starega kruha in ne brez odpora vse skupaj pomljackal. Tudi že vidno shirani živali sem privoščil izdatno konzervo. Tu se od živali itak poslavljamo. Enkrat zvečer in enkrat ponoči sem jo še peljal na sprehod in kogar te pripetije posebej zanimajo, *naprošam*, naj še dvakrat prebere oris prvega izleta (samo da tokrat pri prometnih znakih ni bilo starčka in njegove metrese, srečal pa sem eno povoženo mačko).

Kmalu po pojedini se je oglasil telefon. Nisem se spomnil, zakaj ravno je bil priključen, pa tudi našel ga dolgo nisem, saj se je medtem stemnilo. Spotaknil sem se čez sesalec, ki je že dolge tedne sredi sobe čakal na svojo priložnost, si prebil arkado in nalomil vsa rebra ter se končno oglasil s precej hripavim, a prijaznim glasom.

"Ja, živjo, jest sm," se je oglasil ženski glas. "Živjo, jest," sem skorajda odvrnil, pa se zadnji hip opozoril, da ne bom nič večji frajer, če bom za vsako figo odljuden, zoprni in zajedljiv. Torej sem z nekaj motoviljenja zvozil uvodne zadrege in sčasoma prepoznal eno svojih nekdanjih, ekhm, prijateljic, že dolgo zaklenjeno v temninah pozabe. Spraševala me je to in ono, kako kaj da sem in podobno, klicala me je pač "kar tako"; poslušal sem čebljanje in se po stari neizkoreninljivi navadi, čeprav mi je do spolnosti bilo kot do predlanskega snega, ki ga pravzaprav sploh ni bilo, odločil za zapeljevanje. Na prve namige se je odzvala s podatki, kako da je zdaj pač poročena, kako da se je njeno življenje spremenilo in kako da resno načrtuje leglo črvičkov, katerih skrbna mati da bo. "Tudi takrat si bila poročena," sem s šibkim zanosom porekel, "pa si obljubila," sem nadaljeval, "da se bova na vekom veke tu in tam dobila," sem vozil naprej, "in se dobro, silno nategnila." "Marsikaj sem v tistih časih govorila," je odvrnila. "Kje so tiste stezice," sem vskočil. "Cele noči sva si pripovedovala svinjarije," je pojasnjevala, "in tisto ni bila več nikakršna spolnost. Bilo je zverinsko in protičloveško skrunjenje biti bivajočega same!"

"Ej," sem pobrskal med citati, "po spolnosti jamrati je prepozno (Lacan), vsak je svojega fuka kovač (Sartre), do bit' se pa tud' ne pride skoz'

rit (Heidegger)." Tako sva se natezala še nekaj časa, a v moje sobane se je ni dalo zvabiti. Pač pa je pristala na srečanje v meni bližnjem nočnem lokalu, ki ga krajani še niso zaprli. Njen mož je bil, jasno, trdno odsoten, čemu bi me sicer "kar tako" poklicala.

"Po dobri spolnosti se še kako prileže še boljši samomor," sem tokrat močno potvorjeno obujal spomine na Schopenhauerja, a sem kljub temu s presenetljivo gibčnostjo zamenjal posteljnino na svoji največji postelji, v mladih letih fukodrom imenovani. Pripravil sem nekaj sicer že zaprašenih prezervativov, je že tako, pri poročenih ženskah nikoli ne veš, kaj lahko stakneš. Kdor stika, stakne, kdor fuka, nafuka (mogoče je to Schopenhauer, ali pa morda eden mojih zgodnjih esejev, vsekakor je mišljeno brez grenkobe). Nad postelj sem obesil veliko pisano slikarijo, ki je tam svojčas že bila (last ženske, ki se je za stalno priselila, pa po dveh tednih ...). Opazoval sem ta svoja početja, pa svoje življenje počez in nasploh, in postal po malem žalosten. Ker je do ljubezenskega sestanka ostalo še precej časa, sem opravil stvar, ki je ne bomo več omenjali, se potem oprhal, preoblekel v najlepše sive cape in, upoštevajoč navade ter zmožnosti dotične ženske, pripravil primerno količino denarcev. "Ljubezen gre skozi želodec," sem citiral, "še prej pa skozi najsodobnejše destilacijske naprave" (Jean Martell). Navil in uskladil sem ročno uro in si jo navesil na kosmato zapestje. Potem sem smuknil na kavč in skušal malo popoležavat.

Jôk. Pod hišo je zanikrno, svinjsko igrišče, ki se mu še psi na daleč izogibajo. Torej povsem brez smotra tam čepi in rjavi znak, ki sporoča, da je gibanje in sploh *nahajanje* teh radoživih, dlakavih živalic tam okoli strogo prepovedano. Pač pa ob toplih, sončnih dneh tja priderejo starši z otroci manjših kalibrov, pa klenih glasilk, ki potem brskajo po smeteh, drekih in zavrženih injekcijskih iglah in se grejo ristanc, pri čemer s starši vred delajo največji hrup na svetu. Klošarji si grejejo premrle ude le po najbolj zakotnih kotičkih, pa tudi ti ne vzdržijo dolgo. Najhujši je večer, ko se po od ritk mamic in otročičev še toplih klopcah razpostavijo najstniki. V trenutku, ko

sem se spravil k počitku, so se prav posebno razživali. Pijano vreščanje srednješolk mi je paralo zadnje ostanke strpnosti, skrahirani kriki pubertetnikov so jim delali ustrezno družbo. Upam si trditi, da so kršili mojo pravico do ljubega miru. Kmalu so se odločili, zabavo popestriti z razbijanjem steklenic, detoniranjem petard in popevanjem neokusnih popevk. Lepo napredujejo, sem si mislil, sedaj kršijo mojo pravico do osebne varnosti. Ampak enkrat bom tudi jaz predsednik krajevne skupnosti!

Spet se je oglasil telefon. "Tomo," je reklo, "a je Tomo tm?" Zavzdihnil sem. "A loh Tomota dubim," je vztrajalo. "Tomo je crknu," sem rekel s prijaznim glasom, "teb, kreten, bo pa še žou, des žiu, če te jest u roke dubim." Tip je rekel "kurc" in odložil. Telefon je rekel "tu tu" in sem ga odložil. Pobrskal sem po spodnjem predalu in kot bi mignil se je v moji dlani znašel težki, trofejni luger. Za hip sem se skušal prepustiti kontemplaciji njegove temne, motne lepote. Odprl sem okno in tuljenje, ki sem ga moral trpeti doslej, je bilo smrkavec v primerjavi z zverinskimi zvoki, ki so me zdaj dosegli. Pritajil sem luč in skozi okno nameril na najglasnejšo najstnico. In potem na vse ostale, po vrsti. In kaj potem, malo se pa ja lahko zabavam. Nabojev itak nisem več imel. Že deset let nisem nikogar ubil v pretepu. Če bi se ravno primerilo, da bi kdo ustrelil pijanega gimnazijca na dvorišču, bi bil kot ponavadi jaz prvi, ki bi se jel dreviti tam okoli, si trgati srajco s prsi in z improviziranimi obvezami ustavljati kri, pa medtem z grobo avtoriteto disciplinirati presrane krajanе in jih nekako prisiliti, da bi poklicali policaje in reševalce. To je, mehkega srca sem, sem si rekel in zabrisal luger na slepo proti razgrajačem. (Časnik dva dni pozneje: *Krajan na otroškem igrišču našel pištolo iz druge svetovne vojne*. Podnaslov: *Vse več nesreč z orožjem; le kam to pelje?!*) Skoraj hkrati se je končno ulil dež in brezvestni razgrajači so se kaj kmalu razkropili.

Končno sem lahko zapoležaval. Nisem si predstavljal rafalov niti nagih punc, prisluškoval sem štrbotu dežja in se spominjal sivega oceana, vode, ki curlja po jadrih in poskočnih letečih rib, ki se lesketajo v vetrcu. Jasno, da

sem zaspal.

Precej sem sanjal. Pestre peripetije s posebnimi efekti. Naj ostane skrivnost. Nekako sem se prevalil na sosednji bok in zgrmel s starega, ozkega kavča. Natrgal sem si vranico in izpahnil čeljust. Ni mi bilo preveč slabo, premalo pa tudi ne (oprostite, zaspan možgan, s slabimi štoski naphan). Pokadil sem par cigaret. Odprl okno, da je pridrla megla. Iz daljave so hodili zvoki trobente, ampak muzikant je bil začetnik, zato sem okno jadrno zaprl. "Bebop," sem rekel tistemu onetu, ki ga ne bomo več omenjali, in se odpravil na nočni sprehod.

Ko sem si s kremo s fluorom in mentolom počasi drgnil zobe, je šla noč najbrž že bolj h koncu. Izmišljeval sem si odgovore na vprašanje o življenju, veselju in sploh vsem, pa sem bil preveč zaspan, da bi kako posrečeno razdrl. Jutri bo še en dan, sem sklepal. Spomnil sem se na žensko, s katero sem bil zmenjen, ampak bilo je prepozno. Najbrž me ni čakala vso noč, sem ugibal, in najbrž so lokal že zaprli. Oprosti, ženska, jutri te pokličem. Če bo čas. Oblekel sem progasto pižamo, starejšo od moje malenkosti. Zunaj so se prebujali nebodijih treba vrabci. Življenje teče, nič ne reče, sem jih spodbujal, podnevi je vsaka krava bela. V glavnem, no. Nekoliko pretirano sem si apliciral najljubši parfum. V fotelju sem z andohtjo pocuzal cigareto za lahko noč. *Schlaf, Kindlein, schlaf*, sem si zapel in vrabci so me spremljali. Ko sem enkrat že vendarle zlezel pod odeje, mi je postalo na moč prijetno. Na slepo sem odprl najbližjo knjigo in skušal ugotoviti, do kod sem jo bil že prebral. Čez nekaj minut sem zaspal.

Hčerka

"Vsako rojstvo otroka je čudež narave," je često izustila moja mati, nakar sem bruhal. Ampak bitje pred menoj, četudi slinasto, gubasto in blesavo, mi je ogrelo srce. Z usti do ušes sem motril betezne, krhke ude, nenaravno drobne prstke, za pol gumbka obširni nosek. To je bila moja hčerka.

Težko je reči, zakaj sva z žensko povrgla mladiča; ni bilo po nesreči, pa tudi zanalašč ne. Stežka sem si se predstavljal v takšni vlogi, ampak gon je deloval. Pa četudi je bila hčerka. Prisiljen sem bil ugotoviti, da sem nevede ves čas pričakoval možatega potomca. Z ženskami se nikoli nisem rad zapletal in tudi hčerka je nekakšna ženska. Vendar, noč ima svojo moč (Heidegger), iz malega raste veliko, kaj kmalu sem postal prvovrsten starš. Moja lepa spremljevalka je bila precej zasedena s kariero, frlela je sem ter tja po svetu, pa sem v glavnem jaz substituiral plenice, prepariral dude in popeval uspavanke. Hčerki je bilo prav, meni tudi. Dobro sva se razumela.

Tudi mene je vrag nategnil, dasiravno sem se imel za odpornega. S fanatičnim pogledom sem spremljal prve korake bitjeca, skušal prevesti čebljanje v prve besede, se ponoči zbujal v skrbah in tekal na ogleda. Bitje je uspevalo in po zaslugi v mladosti vcepljenega biologizma sem v otroku nekako videl "del sebe", samega sebe, vsaj kakih petdeset procentov. Megleno pa sem ves čas slutil, da bi bil zame sin primernejši.

In že me najdemo kot šarmantno posivelega možaka srednjih let, z bisago, ki v knjigarni izbiram in nakupujem osnovnošolske knjige. Hčerka je bila po očku, odlična učenka. Učil sem jo nekaterih športnih veščin, brenkanja na kontrabas, osnov metafizike. Malo sem pretiraval, včasih. Pri devetih letih sem jo odpeljal na kongres, poleg mene je sedela, ko sem predaval, in mi v kozarec dotakala mineralne vode (znamke Radin, to naj se razume kot plačana reklama). Smučkala sva se po Alpah in po Andih, na dolgo telefonarila mamici. Ko sem jo vpisal v srednjo šolo, sem ji za

popotnico poklonil diamantno zapestnico.

Srednja šola je hudič. Tudi meni ni bila všeč. Hčerka se je vedla, da mi ni bilo po volji. Nosila je neurejeno lasovje in oblačila. Ob vsakodnevnem kopanju nisem mogel prezreti veselih brhkih joškic, ki so razvidno naraščale. Po raznih delih telesa so ji pognale dlake. In kljub temu je bila moja hčerka. Imela sva se rada. Tudi mamico sva imela rada, kadar je bila doma. Hčerkine rojstne dneve smo praznovali z bliščem in pompom. Skrbelo me je, da pade v kremplje narkomanom.

Občasno sem imel neprijetne predstave. Ko sem se divje ljubil z mojo žensko, sem se nehote spominjal jošk svoje hčerke. Zastonj sem se boril s skušnjavo, erekcija se je sesula, pa se potem ravno tako bliskovito vzpostavila v še večjem sijaju. Sklenil sem, da ne bom več fukal, ampak pri moji ženski taki naklepi nimajo možnosti.

Kdor fuka, nafuka. Hčerka se ni več hotela kopati z mano. Meni se pa tudi ni zdelo primerno, uporabiti starševsko avtoriteto in jo kaj dosti siliti. Navsezadnje je imela petnajst let. Hočeš nočeš sem ji pomikal mejo dovoljene odsotnosti tja proti deseti in čez. Vedno sem bil laberal. Po telefonu so se začeli javljati škripajoči pubertetniški glasovi, pa tudi kakšen starejši je bil vmes. In včasih je prišla domov nemarno pozno, proti jutru, in čisto tiho je odpirala vrata ter se v temi prebijala proti svoji sobi, jaz pa sem poslušal in nisem mogel zaspati. Bilo mi je neprijetno in tudi predstave sem imel.

Da bi jo odtrgal od slabe družbe, sem jo spet enkrat popeljal na morje, tokrat za dva ali tri mesece. Dobro sva se razumela. Igrala sva tenis, četudi ga sovražim. Kadar me je premagala, me je po igri prešerno objela, vroča in potna in dišeča. Iz tvojega mesa in krvi je, sem si prigovarjal. In ni se mi zdelo spodobno ovohavati znoja, ki je moj, pa spet ni. Uril sem jo v potapljanju, ker če kaj znam, se znam potapljati.

Potapljal sem se v lenobno mehkobo avgustovskega lenarjenja, skozi priprte veke izza črnih črnih očal motril razsvetljeno pokrajino in se predajal sitnarjenju škržatov. Hčerka je lagodno preplavala kar nekaj dolžin bazena,

kot jegulja se je vozila skozi vodo, potem pa se je mokra in naježena zleknila na ležalnik tik poleg mojega. Glavo sem razvidno obrnil nekolikanj drugam, ampak skozi temna stekelca sem jo lahko čisto dobro nadziral. Precej neprimerno, da ne rečem neokusno se mi je zdelo, da se pri svojih letih okrog rodnega očeta smuka brez nadržka. Usločila se je v nekakšno provokativno pozo, vse prečesto opazno tudi v našem cenenem revialnem tisku, in bradavičke njenih čvrstih jošk so, zavihnjene nekoliko navzgor, nagajivo štrlele v modro mediteransko nebo. Bal sem se, da bo nekako začutila, da jo opazujem, čeprav nikakor nisem pristaš kakih tovrstnih protiznanstvenih vraž. Kapljice vode so polzele po njenem telesu in se počasi sušile; pretresen sem opazil, da si je odstranila dlake pod pazduhama, pa si je nisem upal nadreti. Lahko bi me bila narobe razumela, saj je bila še zelo mlada. Ko jo je sonce osušilo, sem skozi prosojno svetlobo opazil zlato se lesketajoči puh njenih lepih gladkih nog, kar je pravzaprav pomenilo, da si vsaj nog nima za kaj depilirati. Počutil sem se čudno, poskočil sem v bazen in se malo podil.

Počitnice na morju so minile v sožitju in spokoju in upal sem, da je najhujše mimo. Ampak v rodnem mestu je bilo spet vse po starem. Moja ženska je bila odsotna, hčerka pa se je potepala, se pogovarjala s škripajočimi in starejšimi glasovi, se vračala zjutraj. V njeni šoli so mi povedali, da kar pogosto manjka, videl sem celo nekaj opravičil z mojim podpisom, ki mojega svinčnika še od daleč videla niso, ampak sicer je bila prav izvrstna dijakinja in tu ji nisem imel kaj očitati. Ob dokaj redkih skupnih obedih (kuhal sem jaz, če že nisem česa naročil) sem zlahka opazil, da ji gre na živce, če jo preveč gledam. Pa sem jo vseeno motril. Neki spomini iz mojih odurnih mladih let so se prebujali in me opozarjali. Niso me opozorili.

Tistega lepega dne sem pripravil kovčeg in oznanil, da odhajam na kongres. Skratka, da me dva, tri dni ne bo doma. Da bo hčerka sama. Tudi v resnici sem nameraval iti na tisti kongres. Ma vse prevečkrat me je, z

brezbrižnim glasom sicer, povprašala po trajanju moje odsotnosti, pa kako daleč da grem, pa kdaj da bom telefoniral. Njene zelenorjave očke so jo svetlikaje izdajale. Torej je bilo povsem na mestu, da sem v hiši nasproti že pred dnevi najel sobo. Prav tam sem se tudi ugnezdil, odjavil polet in po malem opazoval.

Precej me je pogrelo, ko je tipček prišel že čez kake pol ure. Pricijazil se je na motorju, ki je bil že skorajda moped, v usnjeni jakni, sicer pa niti ni bil kak pubertetnik; očitno je bil starejši od hčerke, čeprav je bil po drugi strani vidno mlajši od mene. Kurba ga je pričakala na pol gola in se mu kar na ulici hrepeneče stisnila v slinast objem.

Malo sem počakal. Tišina, noč, tema. Skozi zadnja vrata sem se prišmugljal v hišo in nato v svojo spalnico. Potem mi je bilo samo še iti na balkon, se nekolikanj nagniti čez ograjo in kot v gledališču mi je bil na voljo razkošen pogled v hčerkinu sobo. Zaves itak ni marala.

Tisti tip in moja hčerka sta ... f..... Lahko bi vedel. Saj tudi sem vedel. Ampak zdaj sem še videl. To je bilo protinaravno. Pa je bilo pravzaprav čisto običajno, po misijonarsko. Ni je samo pofukal, zverinsko jo je nategnil. Mojo hčerko. Tiste njene že omenjene ter opisane noge so trzajoč štrlele proti stropu, možakova ritka je divjaško suvala, grabil je njene joške, kot bi mu bile kaj storile, zraven pa sta spuščala živalske glasove ter tu in tam izgovarjala obscene besede. Ni za povedat. Postalo mi je slabo, znoj mi je prekril telo, v trebuhu me je zvilo. In kot v posmeh je moj nemarni kurec začel žgečkati in migati in utripariti. Zadnji hip sem se ujel, skoraj bi padel z balkona. Pa sem le gledal.

Ko je bilo vsega konec, sem strastno navijal, da bi zaspala. Jòk. Moja deklica je bila čisto budna, vzela je tisto sluzasto zmečkanino v usta in kmalu je iz nje nastala gmotna kajla. In potem to več ni bila kaka kmetavzarska nabijancija, ampak cel repertoar ostudnosti, ki jih sicer vidimo le v nizkotnih filmih. In to je trajalo vso noč in kot začaran sem ves otrpel, viseč na ograji balkona, dočakal že tolikokrat prekleto ptičke in njihovo

zoprno jutranje skovikanje.

Storil sem, da se je "kongres" predčasno končal, pojavil sem se pred vrati, popred pa sem od zunaj zapahnil zasilni izhod. Ostudni tip je bil dovolj paničen, da sem ga lahko skoraj golega vrgel skozi vrata; ni opazil, da je močnejši od mene. S hčerko nisem spregovoril niti besede, samo en strupen očetovski pogled sem ji izstrelil in malo sem jo tudi počil. Nisem pa ji povedal, da je kurba. Kak teden dni je v hiši vladal špartanski režim. Hčerka se je pokorila, ven in ven pospravljala sobane in pripravljala solidne obroke. Njen čudni pogled pa me je opominjal, da name preži en hud hudič.

Mamice itak ni bilo, pa sva šla spet na morje. Nekako sem se pripravljaj, da bi se z njo pogovoril, pa mi ni prišlo na "pamet", o čem pravzaprav. Tenisa nisva igrala, sončila pa se je (kolikor toliko) spodobno oblečena. Opazoval sem jo bolj od daleč in se trudil, da si ne bi pri tem predstavljal ostudno pohotnih šap tistega huligana, ki se mu je s takim žarom prepuščala v oskrumbo. Saj to je bilo skoraj, kot bi kreten pofukal mene. Hčerkin profil v jesenskem soncu me je vse preveč na nekaj spominjal in na vse kriplje sem se branil spomniti se, kaj bi to bilo. Tudi njene noge so me spominjale, z zlatimi dlačicami vred, in linije njenega trebuha in rebra in najlepše joškice v vesolju. Tu in tam bi ji skorajda kakšno primazal, pa je bila pridna.

Še en sončen dan je bil, ko sem ji dopustil avto, da se je odfurala v bližnje mestece. Tam je bilo še precej turistov in skrbelo me je, da bo katerega pofukala. Toda sprejemljivega razloga, da bi ji izlet preprečil, ni bilo. In z njo nisem mogel iti, ker ne prenesem turistov. Uro ali dve sem čofotal po bazenu, preplaval cele milje.

Skoraj sem umrl, ko se je vrnila.

Očitno je bila pri frizerju, pri kozmetičarki, v butiku, kaj vem kje. Odeta je bila v prav posebne, značilne capice. Smehljala se je prav posebno, s podrhtevajočo, pohotno spodnjo ustnico. Nabrekli vršički so strmeli proti soncu. Lasje so bili pristriženi povsem nenavadno, odločno prisekano, in

pobarvani so bili v žarko barvo, v odtenek med jeklom in platino. Dvom je bil nemogoč, to je bila ona.

To je bila ona, moja muca, jeklenolasa.¹ Zarenčal sem in zacvilil. Spet si tu, sem zamrmral. Ni ji bila podobna, bila je enaka. Se pravi, ista. Da je ne bi ubil, sem stekel do avta in se oddrevil do bližnje restavracije.

Gospodar restavracije me je poznal in me ni spraševal. Tudi tistih, ki jih ni poznal, ni spraševal. Jemal sem vino, v glavnem šampanjsko, pa konjake in koktajle; vmes včasih pivo, na račun hiše pa je vsake toliko prišla rakija, saj sem kar zaudarjal po nagnjenosti k dajanju napitnin. Jedel nisem niti po naključju in niti pod razno in še zdaleč ne. Skušal sem pohotno gledati natakario, kar je opazila in ji je bilo pogodu, ampak meni ni teknilo. Pred notranje oko mi je hodila moja muca namigujočega nasmeha in brstečih seskov, iz starih let spominov je vstala in me ponovno zasačila, v mojem lastnem gnezdu me je kanila ugonobiti. Kot da sem kdaj pozabil zaupljive namige, prosojne in na pol odpete pljuznice, šumeč vonj lenobno se pretegujočega telesa, zlatkaste dlačice. Preprosto ljudstvo ve, kaj pomeni, če takale ženska izziva človeka in mu potem "ne da" (tako pač ljudstvo). To je po nepisanem zakonu kaznivo, sem "razglabljal", ma malo jih je, ki zmorejo v roke vzeti meč pravice.

Šef restavracije je že dremuckal, ko me je proti jutru vendarle opomnil, da bi kazalo zapustiti lokal. Na hitro sem ruknil še eno kuća-časti rakijo in preslišal jasen namig v zvezi z natakario, ki da bi se jo dalo obiskati. Lokomobil sem pustil kar tam, peš sem se odpravil proti svoji hiši.

Na prvih stopnicah me je alkoholna ležernost izdajalsko zapustila. Ko sem odprl vrata hčerkinе sobe, se pravi mucine sobe, so mi kolena klecala in spodnja čeljust šklepetala. Zelo utrujen sem bil in zelo šibak. Deklica ni spala, skozi prvi jutranji svit me je prijazno gledala. Ni zavpila. Muca, sem si mislil, kurba, sem si mislil. Rekel nisem nobene, solze so mi tekale po licih. In

¹ Gre za žensko, ki je v času vrhunca avtorjevega intelektualnega, čustvenega in telesnega mladostnega razcveta istemu s svojim zlobnim babjim obnašanjem dokončno in nepopravljivo uničila življenje. (Glej tudi npr. trilogijo *Boj na požiralniku*, samozal.)

res je bila muca. Najlepše na svetu me je pogledala, pomignila mi je, nasmehnila se je, odgrnila je rjuho, da se je zalesketalo čudovito telo, in iztegnila roko proti meni.

Franck

"Jasno, cepec," sem nič kaj prijazno nadrl tipa na oni strani žice, "da mi je jasno, da domačega telefona prof. Francka ni v imeniku, madona; čemu bi ga sicer terjal od tebe, ki vem, da ga zmoreš nekako zbezati, a?" Zbegano mi je odgovarjal mlajši glas, pač nameščenec nočne službe, ki se ji vljudno reče "klic v sili", kjer delajo razni absolventi psihologije, pripravniki psihiatrije in podobni tiči, katerih naloga je v glavnem poslušati obupane in obubožane pijance ter norce, ki sredi noči grozijo s samomorom. Ura je bila 3:37, ko sem začel s prepirom, bil pa sem tudi nor in pijan.

"Poslušaj, mulo," sem ga nadrl, "jaz sem bil absolvent že, ko si ti masturbacijo odkrival," sem rekel, "in še vedno sem. Tak z velikim A," sem se zamolklo pohvalil. "Kot pa oba veva, prof. Franck doma kljub temu ima telefon, kot tudi žensko in šoloobvezno otročad, in kot oba veva, ti poznaš način, kako v skrajni sili najti to številko." Rignil sem v slušalko in se pretvarjal, da umiram. "Tvoja kariera, dečko, se še začela ni, in menda je ne bi rad začel s sokrivdo za samomor, katerega izvršitvi se pravkar posvetiti kanim, kali?"

Moj kolega absolvent je bil v zadregi, mencal je to in ono in me, kot je to pri takih tičih v navadi, skušal kar na daljavo spraviti v posteljo, odvrniti od suicida in naročiti k psihiatru za naslednji dan. V mislih pa mi je prejkone postavil diagnozo na s., kar taki tipi radi počnejo, še prav posebno ob 3:46 zjutraj. Ni se mi ljubilo razlagati mu svojo življenjsko zgodbo. Slej ko prej sem z raznimi podlimi grožnjami izsilil zeleno številko.

Telefon niti ni dolgo zvonil, glede na pozno uro. Glas prof. Francka je bil močno zaspan in zaripel in tudi malo besen, ma ni mogel prikriti določene rutiniranosti, ki je izdajala, da se z leti marsikateremu pacientu posreči prebiti informacijsko blokado, in to po pravilu v zgodnjih jutranjih urah.

Predstavil sem se jasno in razločno, kolikor je pač dopuščalo zapletanje jezika, dasiravno sem vedel, da me ni pozabil. Pet let smo se šli terapijo, tega

se ne pozabi zlahka, sem se samovšečno prepričeval. Kar se tiče terapevta, je pač sleherni njemu pripadajoči norec prepričan, da je (on, norec) nekaj nepozabnega in da bo terapevt dosmrtno trpel, ker mu ni uspel prodreti v silne globine ter ga pocajtati.

Ker imam brezžičen telefon, sem uspel med uvodnimi pojasnjevanji nažgati mamilo in zmešati nov gin brez tonika. Precej mi je bilo slabo. Profesor je utrujeno predlagal nekaj kot "kaj, ko bi se vi spočil in se jutri, čakajte, pojutrišnjem ob desetih oglasil?" V predlogu je bilo za cent srčne želje plus ostaline veščine, kako tolažiti brezupnika.

"Se spočili in se oglasili," sem rekel, "profesor," sem rekel, "pet let sem poslušal to vaše vikanje, ni za žabe futrat," sem rekel, "pet let ste me žalil in zajebaval, se reče žalili in zajebavali, kot da je bistvo psihoanalize, da se požvižga na slovnico."

Profesor je znal tudi po telefonu skomigati z rameni in celo zardevati, ni vedel, kaj bi, še najraje je takole, prosto po Freudu, mrščil obrvi in ne vedel, kaj bi.

"Seveda se jutri ne bom oglasil," sem rekel, "s kombajnom bi me ne privlekli," sem se ščeperil, "mene sedaj, ob 4:03 zanima, kaj naj storim oziroma kako naj si, na primer, ne ukinem životarjenja. In zakaj ne. In zakaj ja. In sploh sem sam in nesrečen in življenje je pekel." Planil sem v nazoren jok, da so solze curljale v slušalko.

Profesor ni imel druge, kot da mi je predlagal, da bi nadaljevala prekinjeno terapijo. Glas mu pri tem sicer ni bil srečen, a bil je dovolj navezan name in na svojo kariero, da si samomora v družini ni želel privoščiti.

Malo sem pomolčal, zaposlen s kokainom. "Jebeš terapijo," sem rekel, "oprostite, fukate terapijo, kot je bila najina; sem prišel pred leti k vam, naprednemu terapevtu, pa nekaj mrnjal o svojih malih težavičicah in domnevnih nevrozičicah, le kdo bi se še spomnil, počemu sem sploh prišel. Fejst fant sem bil, klenih nazorov, zdrave polti. Kako kaj spolnost, vas je

zanimalo, in rad sem se bil pohvalil. Pa kako kaj v službi shajam. Pa če me je mama po lulčku tepla, jasno, da me ni. Ko bi me vsaj." Bil sem utrujen. "Preklet kurc hudičov," sem mimogrede požugal lulčku.

Profesor je slabe volje zavzdihnil v slušalko. Najbrž je tudi poškilil na uro, kako naj vem.

"Pet let analize, šeststo ur trpinčenja," sem na pamet in približno sešteval, "in že me srečamo, kako zadnjič in ves zadovoljen zapuščam vašo pisarno, pardon ambulanto, vi ostanete v njej, kot vedno molčeč in namrščenega, dobrohotnega ter enakopraven dialog sprožajočega čela, v snežno beli uniformi, sam pa se ustavim v prvem bifeju, z drhtečim glasom naročim trojni rum in neopazno zraven ruknem par gramov sedativov. Življenje takoj lepše izpade!"

"A veste kaj," se mož nekaj ni strinjal z mojimi izvajanji, pa ni prišel do besede. Pojasnil sem mu, da sem zadnje čase razvalina življenja oziroma da ga precej biksam. Da bi šel rad v sanatorij, se spočil in ščipal natararice. "Najmanj ščipal!" sem požugal. Franck mi je skušal pojasniti to in ono, še prav posebno pa je vztrajal, naj se oglasim pri njem. Ruknil sem še par ginov, mu začel opisovati razne grozne sanje, kaj pa naj bi opisoval takemu tipu, ko nimaš več kaj opisati, sredi diskusije mi je (brezžična) slušalka, toliko se še spomnim, zgrmela iz rok, pa sem zacumal in zadrnjohal.

Če se je na tem svetu kdaj pekel osebno uprizoril, je bilo to na Okinavi in pa naslednjega jutra, po pogovoru s profesorjem pač. Nekako opoldne je bilo, ko sem s skrajnim naporom vlekel betežnega psa na potrebo, se pravi, on je vlekel mene, ki so se mi kolena šibila in, tako rekoč, zobje šklepetali. On sploh ni bil betežen, pravzaprav. Skrit za grmovjem sem si vbrizgnil malo morfija, kot tisti dramatik, ki je za rojstni dan svojo izvoljenko osrečil s puhlo obljubo, da bo znižal dozo. Bruhnil sem prav na poti mimo avtobusne postaje, par gospa je pošpricalo. Psu sem dal kup kosti in malo mesa, sedel v

voz, poiskal levi sedež (nismo v Angliji, sem si ponavljal) in se oddrevil v službo. Bil je skrajni čas.

V službi so me že čakali. Zlasti novinec, ki mu je to bil pomemben in veličasten dan. Vonj po kerozinu me je malček zbrihtal. V kantini sem na hitro ruknil kavo in rignil po šanku. Točaja sem prijazno pobaral po zdravju, a je kuhal mulo in samo nekaj pomrmral. Zelo težko sem hodil. Precej sem se prepiral z garderobno omarico, preden je popustila. Pobrskal sem med praznimi embalažami, zatohlimi cotami in črepinjami, pa o kakem krepčilu ni bilo duha ne sluha. Končno sem se, zapenjajoč si spotoma suknjič in čelado, privlekel do nestrpnega novinca. Trava je bila tako zelena, da je bodlo oči, in negovana. Novinec je trepetal od razburjenja, jaz pa zaradi drugih razlogov. Precej klavrno sem mu pomežiknil in z negotovo roko potrepljal pločevino zveste mašine.

Malo mi je migotalo pred očmi, ko sem si ogledal njegovo knjižico. Danes je nov dan, sem se bodril. "Tristo ur na jadralscu," sem ga pohvalil, "vsi izpiti OK." Lopnil sem ga po rami, da sem skoraj padel. Spodbudno sem mu požugal s proti nebu naščeperjenim palcem. Precej suvereno sem se skobacal na krilo in od tam v kabino, na zadnji sedež. Novinec se je ves bled, toda srečen, spravil na sprednjega. Preverjal sem sleherni njegov gib. "Brez skrbi, jaz sem tu," sem rekel, in vesel me je bil. Motor je zahrumel. "Gas," sem rekel v mikrofoni. Stare strojeve kosti so pojamrale in poškriparile, zdrveli smo, zelo lepo je novinec potegnil ročko k sebi in na mah sva se zapodila v sinje nebo. Zelo malo sem mu pomagal, pa še to brez potrebe; za korajžo. Nekoliko proti pravilom sem ga napotil skoraj tri milje visoko, da sva občudovala širjave. Odprl sem kabino in snel čelado. Uj!, ta piš, ki razburka lasel! "Uživaj in uči se," sem mu zavpil in prevzel komande. "Tole je levi sodček," sem rekel, čeprav me ni mogel slišati, pa smo se šli akrobacije, da se je kar kadilo.

Zlatorogovo kraljestvo

Tik pred zdajci sem odjavil hotel, letalsko karto in podobno. Utrujen sem bil. Zdravniki so mi napovedovali še kvečjemu nekaj minut življenja. Torej sem izbrskal iz spomina potrebno telefonsko številko, se z znancem nekaj malega dogovoril in, hajdi!, v planine, njegovi skromni koči nasproti.

Že nekaj časa mi je ubogo telo sporočalo, da je utrujeno; pljučka so škriparila kot star meh, kolena so se za vsako figo nemočno upogibala, ročice so delale samo škodo in zdraho, možgan je zamrznil pri najmanjšem seštevanju.

Vzamem ti torej rugzak, najnujnejša oblačila, malo hrane (na katero sem bil že skorajda povsem pozabil), čutarico ter osnovne medikamente; na dan sem načrtoval po pičel pakeljc cigaret, rezerve kokaina pa so bile dobesečno gimnazijske.

Gondola me ni očarala; bilo me je malo strah, zibalo se je in gojzarice so me tiščale; dodobra nasekani gondoljer se je nekaj menil z mano, sicer nerad, a bil sem edini, edinstveni potnik. Skozi špranje je v vozilo vdiral vse hujši mraz, kar ga je proti koncu prisililo, da je le izvlekel tisto flašo in – rahlo oklevaje – ponudil tudi meni. Samo požirek sem potegnil, pa še tega le zato, ker mi ga očitno ni privoščil.

Ko je plovilo pristalo, sem bil v zadregi; nad menoj se je vilo megličasto skalovje, kamenje in grmičje, moja počasna pamet pa si je le zelo približno zapomnila zapletene opise poti, polne terminov kot "severozahod", "preko sedla in navzgor", "mimo jase", "markacija", "akacija" in še in še v neskončje, kaj bi našteval. Občasno sem naletel na sneg in led, ura je bila pozna, cesta grozna, skrbelo me je za golo preživetje. Dobro, da me ni videla kaka ženska. Ljudi se po tisti pokrajini res ni trlo, vsaj to.

Kočico sem odkril, nanjo naletel, ko je sploh nisem več iskal; sprijaznil sem se bil z blodnjami predsmrtne hoje v krogih, napredujočo podhladitvijo itd. Sploh ni bila daleč; kot sem se pozneje lahko prepričal, je bilo ob dobrem

vremenu moč spodaj videti vrhnjo postajo žičnice. V hiški sem nažgal petrolejko in peč in zaspal z nahrbtnikom osedlan.

Prve dni sem se privajal. Pokrajina je bila kar se da betežna. Skušal sem se tolažiti, češ da malo više, za meglicami, nad menoj bdijo prečudoviti vršaci, na katerih ob zahodu solnce uprizarja čarobne igre škrlatnih odsevov in podobno. Koča je bila v redu, hitro sem se naučil upravljati z njo. Uspešno sem odkril napovedane mi zaloge hrane in ostalih potrebščin. Vreme se je kmalu polepšalo, bolje rečeno spremenilo, in res sem lahko videl slavne vršace; zdeli so se tako blizu! In tako daleč hkrati!, sem se dopolnil ter sklenil, da se morda na katerega v kratkem povzpnem. Sta mi pa mnogo bolj ugajali grobo obtesana klopca in ob njo kot sestra prižeta mizica, kamor sem se lahko v tri puloverje odet zleknil in gledal predse in varčno kadil cigarete. Domneval sem, da mi bosta najbrž v kratkem višinski sonček & rezek gorski veter ustrojila obraz, ga obarvala in mu vrezala ustrezne možate gube. Ali kaj podobnega. Z veseljem sem sekal drva, čeprav brez prave potrebe, saj je bilo zaloge na pretek. Vesten gospodar, tale moj znanec. Težko sem se spravil k delu, precej voda je moralo preteči, ampak potem me ni motilo.

Nič se ni dogajalo in to me je spominjalo na marsikaj. Npr. na moje grenko življenje in brezzvezno usodo. Hvala Bogu so me morebitni okoliški planšarji pustili pri miru. Nisem potreboval nikakršnega še toplega mleka ali svežega, bakterij polnega sira, na zalogi sem imel lepo število tetrapakov. Voda je bila neznansko mrzla in kaj kmalu sem si nehal ribati zobe.

Po kakšnem tednu, morda mesecu, mi je posedanje na klopci postalo nadležno. Dolgočasim se, sem jel v nejeveri ugotavljati. Sem mislil, da te eksperience ne bom dočakal. Lej ga, tička, sem pri sebi pomrmral, ko se je

kak ruševce, morda jastreb zaprašil nad menoj. Pomislil sem, da bi potem kontemplacije navezal stike z živalcami in se tako po malem približal skrivnosti biti. Seveda, takrat mi kokaina še ni zmanjkalo. Prijazno sem začel tu in tam nagovarjati naključne mimoidoče na pol zmrznjene muhe in druge žužke. V mislih sem skladal poeme glede lepot bivajočega in občasno se me prav prsti zasrbeli, da bi katerega teh umotvorov prenesel na papir ter ga tako ohranil v branje morebitni sorodni duši. Papirja sicer nisem imel, razen za ritko, pa vendarle.

Če imam kako pritožbo nad preprostim življenjem in življem, so to s tem povezani sekreti; ritko si ožuliš, pa še vso pomodrelo imaš od mraza potem. Ampak to samo mimogrede, digresija.

Velik nemir se je zgodil, ko je "lepega" dne prisopihal pes. Ker sem dremuckal na klopci, sem ga zaznal šele, ko me je jel polizovati po rokah in obrazu. Jasno, da sem zavpil. On je pa malo odskočil. In malo pogolčal. Ampak hitro sem odgnal iz omotične zavesti zgodbe o volcjah, saj je bilo kljub vsemu dovolj očitno, da je pes nekakšna zmes, bi rekel dveh ali pa treh, polnokrvnih nemških pasem. Tak prav čuden volčjak, bi reklo preprosto ljudstvo. S širokim črnim gobcem.

Na splošno nisem bil nič prida boljše volje kot ob prihodu, tudi slabše ne, ampak mrcina me je po svoje le uspel razgibati. Tu in tam sem ga nakrmil in profil bližnjega grebena je bil bolj slikovit, ko se je na njem na škrlatnem večernem ozadju odražala silhueta plemenite živali. Včasih sva se igrala in pretepala. Poimenoval sem ga za Henrika, kot vse svoje pse. Ponoči se je sprehajal okrog koče in me čuval pred zvermi. Najbrž pred kravami, ki so velike, neumne in zlobne.

Ker je Henrik rad laufal in se podil, sem se tu in tam dal prepričati in sva rajžala po okolici. Izleti so bili izdatni, kdaj pa kdaj sva tudi prenočila v kakem zasilnem zaklonišču, in mogoče so se tudi moji udje okrepili in pojekleneli. Ali pa tudi ne. Postajal sem celo drzen. Povzpel sem se na enega vršacev, v golo steno sem bil plezal. Kužek me je zvesto čakal tam ob vznožju

in skeptično zavijal. Ker mi metode povzpenjanja po kamninah niso bile znane, sem imel precej težav. Sem se orng zmatral. Nekako sem se le prikobacal na šilasti vrh, kjer se niti usesti ni bilo mogoče. Prava špička je bil in da bi ga definitivno osvojil, sem pač postal za hip na njem, na eni sami nogi loveč ravnotežje. Silni razgledi so se razpirali pod mano, morebiti vse do Avstralije, in bil sem žalosten. Bilo je visoko in niti najmanj se mi ni ljubilo motoviliti nazaj dol. Skočiti pa tudi ne preveč. Ergo smo tudi to prestali.

Henrik je bil sposobna stvar. Mestoma se je podajal na samotne lovske pohode in se vračal s plenom. Pred kočo so se kopičili podavljani gamsi, zlatorogi, svizci in orli. Bravec si lahko predstavlja mojo nespretnost, ko sem s topoumnim kuhinjskim nožem to zverjad odiral, trebil in na vetru sušil. Kože sem "strojil". Sem pač skušal ugajati tovarišu. To je šlo celo tako daleč, da sem si izdelal lok in puščice in kdaj pa kdaj je tudi meni uspelo upihnniti kakega merjasca. Ampak pustimo to.

Letni časi so šli svojo pot, Henrik svojo, jaz pa nikamor. Rekel sem mu, da mu zapuščam svoje imetje, če se mi pač kaj zgodi. Cigaret mi je zmanjkalo, lok je sčasoma izgubil prožnost, tudi pesmic si nisem več zmišljeval. Spet mi je bilo malo dolgčas, pa tudi hrano sem zavračal. Vršaci so viseli nad menoj kot mrtvo truplo. Drva je sekal Henrik. On se je fino imel. Poredil se je in povečal, volumsko me je že krepko prekašal. Ponoči je tulil svoje najljubše melodije. Plemenita kri nemškega bokserja je storila svoje. Ob mrzlih dneh se je preselil v hiško in mi smrčal ob postelji. Po potrebi mi je tudi noge pogrel in bolhe otrebil.

Pa je prišlo jutro, ko me je zbudilo rjuljenje in kruljenje in škripanje z zobmi, lajanje in zviranje ter histerično indijansko poplesavanje in opletanje; pes se je mučil z zapahom, ki je bil po naključju zasunjen, in kočo v temeljih

potresaval. Izbire nisem imel, splazil sem se iz gnezda in odprl vrata.

"Nero, Nero, ej!, ti moj Nero!" je vzklikala pred vrati stoječa gospodična, čedna gospodična v športni opravi, še donedavni Henrik pa je v božjastnem transu poskakoval po več deset metrov visoko in ji plezal po glavi.

"A, je tvoj pes," sem prekinil idilo in izbruhe, "kar vzemi ga. Lačen ni bil, zloben takisto ne, pa še tele kože lah vzameš." Ženska me je sploh šele opazila. Sem mislil, da se bo zahvalila za skrb in nego in šla. Pa ni. Jasno, zelen uček gor, zelen uček dol, nasmešek, prijaznosti, prejkone sem utrujeni popotnici ponudil pest ocvirkov, prekajenega losa in kar je še takega. Za zraven pa doma storjenega, nekvašenega kruha. Gledal sem jo, ko se je strastno zalagala, pa poslušal njeno zgodbo:

Da je pred časom tod blizu mimo, spodaj po soteski popotovala, v manjši združbici pač, z Nerom (jek!) vred seveda, pa so jih zapopadli roparji. Kuža je kar nekaj nebodijihtrib jadrno pokončal, ampak bilo jih je za celo hordo in dotolkli so ga z gorjačami. Slednjič so mislili, da je mrtev, on pa je v bitki očitno le močno oslabil in se, po razsodnem premisleku, jel pretvarjati, da je hin. Tako so razbojniki pomorili združbo naših popotnikov, gospodično pa vso zahomotano v verige (sicer bi se bila branila do zadnjega) odvedli s sabo v votlino.

V tej votlini, da ne bomo dolgovezili, jim je morala kuhati, prati, pomivati posodo in plesti tople nogavice za zimo, oni pa so se dan za dnem vračali s plenom. Ustreči jim je bila prisiljena še kako drugače, se razume, je zardevaje omenila, zlasti nenasitnemu poglavarju Wur-Ach-Taanaanu.

Sprva je upala, da je njen zvesti Nero pokol morda preživel in da jo bo slej ko prej rešil, s časom pa so te nade bolj in bolj kopnele. "Ali je padel v boju," si je grenko pošepetavala, "ali pa se izgubil v višavju." Tako ji, zadržkom navkljub, ni preostalo drugega, kot da nasuje razbojnikom trobelike v večerjo in že jo srečamo v moji koči, pred mojimi utrujenimi očmi.

Polnoč je zdavnaj odbila, se pravi minila, ven ju nisem mogel vreči, pa sem ženski postlal poleg sebe. Drugje ni bilo prostora. Za vsak primer sem se malo umil in si pomel zobovje z že okamenelo zobno kremo, pa hajdi, spat. Nero je zunaj diskretno stražaril.

Zelo zadržan sem bil, zatiskal sem oči in še kaj, ampak babše, toplo, kot je bilo, se je ven in ven primikalo k meni. V vrat mi je sopla. "Bejš, punca," sem porenčal in jo s komolcem sunil v pleksus, "nisem sem gor prijadral, da bi vice pokal." Vso noč mi ni dala miru, jaz pa sem se branil. Bil sem kar se da zoprn. Pomislil sem na pištolo, ampak je nisem imel.

Prebudilo me je cvrkútanje kanj in gorskih petelinov, kar je skupaj z močno svetlobo sporočalo, da je že zelo pozno. Skozi lino je gledal žarki vršac. Nekako toplo me je presunilo, ko sem videl vse te stvari. Potem se je ob meni zganilo, da sem začudeno pogledal. Tesno k meni prižeta je ležala gospodična, gola. Kar zastokal sem od prežetosti z neizrekljivim.

Vse sva opravila v treh dneh. V dolini sva unovčila mojo imovino in zlasti zaklade iz razbojniške jame. Kupila sva celotno pogorje in nekaj vil. Živeli smo pa še naprej v stari dobri kočici in ko je najino ukanje odzvanjalo od vršacev, se je Nero, Henrik, pridružil najinemu veselju ter sreči s prešernim lajanjem.

Policaj

Hudo meglena noč je bila in čeprav sem vozil počasi, sem z nevajenimi krempljci težko z volanom cesti sledil. Skušal sem biti previden. Potem je počilo in zaropotalo in zažvenketalo, z glavo sem nekam treščil in po meni so se vsuli drobci stekla. Kdor se je kdaj vsaj malo trknil z avtom, ve, kako presenetljivo izdaten hrup to sproži. Pred očmi mi je plesala večina ozvezdij poznanega vesolja. "Oj," sem zastokal, ko mi je po obrazu jela mezeti kri.

Na intervencijo policije ni bilo treba dolgo čakati. Kakih pet sekund. Zaletel sem se bil namreč v policijski avto, ki je v gluhi samoti čepel ob robu ceste. Patrulja na koncu sveta, sem skušal pomisliti, medtem ko se je uslužbenec silno naprezal, da bi od zunaj odprl zveržena vrata.

Nekajkrat sem brcnil vanje še s svoje strani, pa so hreščeč popustila. Vame se je zagledal mladosten policaj.

"Gospod," je reke zaskrbljeno, "gospod, ste celi?"

"Stanje zadovoljivo," sem odvrnil s šibkim glasom in s prsti previdno otipaval glavo. Našel sem precejšnjo razpoko, ampak lobanja je očitno zdržala. Kot kamen kost. Policaj je z baterijo osvetljeval rano in skušal z drugo roko zaustaviti krvavitev. Še kar spreten je bil.

"Bom poklical rešilca," je zagotovil, "bova vse uredila."

"Nič ne marajte," sem rekel, "praska kot praska." Malo mi je postalo slabo, človeka pač pretrese.

Policaj se je pognal v svoj avto, iz katerega zmečkanega zadka je poganjal moj avto, vklopil reflektor ali kaj in že je bilo prizorišče osvetljeno kot cirkus. Krasen cirkus, sem si citiral. Potem je z nekakšnim paketom pritekel k meni, mi pomagal iz razbitine in me posedel na skladovnico debel, ki je kot po naročilu ležala tam.

"Tako bom poklical," mi je zagotavljal, "samo bojim se, da bo malo trajalo, preden bodo dospeli." Ubadal se je z mojim lasiščem, nekaj spenjal, lepil in povijal.

"Pa se pogosto potikate po teh divjinah?" sem povprašal in se kremžil od bolečinic.

"In vi?" je udaril žebelj po glavi. "Takole, za silo bo držalo," je opazoval svoj izdelek. "Kako se počutite?"

"Kot ponavadi," sem odvrnil dvoumno.

Fant se je spet spravil v svoj avto, nekaj tulil in bentil. "Ne vem, kaj je to," mi je sporočal, "ne dobim zveze." Preverjal je to in ono. "Radio je videti OK," je rekel, "bova malo počakala, boste lahko?"

"Ne skrbite," sem ga tolažil, "tale rana ni omembe vredna. Kaj, ko bi se lotila procedure?"

"Če ste prepričani," me je zaskrbljeno ocenjeval, "prav, prometno in vozniško, prosim."

Splazil sem se v svojo razbitino, malo pobrskal in mu podal prometno dovoljenje.

"Ste morda pili?" me je vprašal, še preden je pogledal dokument. Ugibal je, ali naj se loti alkotesta. Tak vtis je vsaj storil name.

"Nisem," sem rekel, "zadnjih deset let prav gotovo ne. Mi ni teknilo."

Opustil je témo in se zazrl v knjižico. "Mater," se je razburil, "vaš avto je bil vendar nazadnje registriran pred ... ekhm ... tri minus deset ... ekhm ... desetimi leti!" Zbegano se je zazrl vame in skomignil z rameni. "Tako piše."

Še malo je raziskoval pildek. "Je to res vaše? Ekhm ... gospod ... Theophrastus Bombastus?"

"Se opravičujem," sem se opravičeval, "veste, moji starši ... Nagnjena sta bila k čudnim imenom. Ukvarjala sta se z ... hm ... ne ravno homunkulusi, ampak bolj tako, ... in tako naprej in tako dalje. Mamin dekliški priimek je bil Von Hohenheim, tako je nanoslo, in nekako ..."

"Razumem, razumem, je že v redu," je bil opravičujoč mladenič, "tudi sam sem na policajski šoli pripravil seminar o tistem tekstu ... ekhm ... *Die große Wundarznei*, kar dober seminar, pa sem fasal cvek, pustimo to." Malo se je zasanjal, pa spet prešel k stvari. "Domnevam, da vas ne bo presenetilo

vprašanje, zakaj, za vraga, niste podaljšali registracije vozila?"

"Pač," sem rekel in nagrbančil čelo, da me je vse zbolelo, "pač ... Nekako ni kazalo, da bom avto še kdaj potreboval, in tako, pač ... tako nekako, bi rekel."

"Tako nekako," je zamrmral policaj, "no, kakor koli, tole boste pojasnjevali sodniku za prekrške, ne gre drugače." Nekaj si je zapisal. "Še vozniško, prosim," je iztegnil roko.

Vdihnil sem precej nočnega zraka. "Nimam," sem po pravici povedal.

"Nimate?" je policaj izdihnil precej nočnega zraka.

"Pač," sem rekel.

"Pač," je rekel policaj, "pač ni kazalo, da ga boste kdaj potrebovali, če smem ugibati?" Poskušal je spet nekaj zapisati v svoj zvežčič, pa mu menda ni šlo od rok.

"Smete," sem dovolil, "in dobro vam gre od rok."

Policaj je zavzdihnil, zganil zvežčič in ga pospravil v žep. "Tako ali drugače," se je odločil, "poskusil bom poklicati rešilca. Tole vašo rano bo treba zašiti." Odpravil se je proti svojemu avtu.

"Nikar," sem ga odločno zaustavil, "tole se bo samo zaraslo, brazgotina ni ovira."

"Saj ne bo bolelo, nekaj šivov, pa bo," me je tolažil policaj.

"Ne gre za to," sem pohitel, "tudi bolečina ni ovira. Ampak rešilci in operacije stanejo toliko in toliko, jaz pa nimam zdravstvene izkaznice in tako dalje in z vinarjem zadnje čase bolj slabo stojim in tako naprej in sploh."

"Boste že jutri prinesli izkaznico," je sumničavo poskusil policaj.

"V tem grmu ni zajca," sem potrdil njegove sume.

"Se pravi, da je sploh nimate? Niste zdravstveno zavarovani?" je hitro potegnil.

"Jasno, da nisem zavarovan. Ne zdravstveno, ne socialno, ne pokojninsko, ne življenjsko, tudi proti idiotizmu ne in sploh."

"Razumem," je rekel. "Pa ste kdaj bili?" Nekam otožno me je opazoval.

"Dolga leta," sem priznal.

"Aha," je dejal, "potem pa ni kazalo, da boste zavarovanje kdaj potrebovali ..."

"In sem jenjal prispevati članarine, kaj pa. Že kar pomnim, si nisem razbil glave. Še namenoma ne." Izpod zasilne obveze je spet malo primezelo, pa sem jo učvrstil z roko.

"Dovolite vprašanje," se je zanimal sogovornik, "pa ste vi sploh še kam včlanjeni?" Čako si je potisnil globoko na tilnik in se počohal po prečki.

"V državo, ja, to pa sem," sem pohitel, "ampak po naključju nimam pri sebi, saj razumete, in tako." Postal sem zaspan, tako da niti poskusil nisem iskati legitimacije.

"Kaj bomo z vami," je bolj sebi pomrmral kifelj. Sočustvoval sem z njim. "In kaj, hudiča, oprostite izrazu, ste torej to noč počeli na tej prekleti galeji, se pravi na tej odročni cesti?" Malo je stopicljajal, ker ga je (domnevam, domnevam) že krepko zeblo v noge.

"Takole je bilo," sem tudi sam mencal in puhal v dlani, "pred kakimi desetimi leti, par let gor ali dol, sem se zaljubil v deklico. Saj veste, o čem govorim?"

"Ooj, primojkrščenduš!" je zaneslo policaja, "seveda vem." Zardel je, kolikor je to mogoče trditi glede na čudno luč reflektorja, v kateri sva se kopala, in se obrzdal, "hočem reči, dejal bi, da nekako vem, kaj približno mislite oziroma kam merite."

"Srečam ti pomladnega dne gospodično," sem prešel na pripovedovalčevski glas, izvlekel iz žepa čedro, jo natlačil in nažgal, počasi puhnil nekaj sinjih dimčkov in tako dalje, "komajda sem jo bil poznal. Pač znanka mojih znancev, še imena nisem vedel." Policaj si je prižgal filterco. "Ker je bil tako lep dan, denimo, sva izmenjala par besed. In ko je nastopil čas, da bi se razšla, se odpravila vsak po svoji poti, sva raje zasedla mizico pred slaščičarno ob reki, zobala jagode, se pomenkovala to in ono. Časa je bilo na pretek, nasmihala sva se drug drugemu, se odpravila na sprehod po

drevoredu. Zelo lepo se je smejala."

"In ste se zaljubili," je pokimal policaj.

"Kot vol," sem mu potrdil. "Kaj takega se mi še ni pripetilo, če ne štejemo strahot pri šestnajstih. Lagodno sva prehodila vse mesto, drevorede, parke, srednjeveške utrdbe, le tu in tam sva se mimogrede dotaknila s komolci. Nastopil je poznopomladni večer, blag vetrc, pol lune je sijalo. Pogovor je zamiral, jaz pa sem jo vedno bolj požiral z očmi in prsni koš mi je razganjalo."

"Oj," je zamrmral policaj. "Oprostite, gospod," je plaho vprašal, "imate morda po naključju pri sebi še kako čedro, ki bi se je vam ne zdelo zamalo ..."

Nemudoma sem mu izročil lepo novo čedro in mošnjič s tobakom. "Kakor koli že, na vso moč sem ji dal z vsako svojo kretnjo vedeti, da jo ljubim in da bi mi bilo v največje veselje poljubovati asfalt, po katerem je stopicljala. Če bi me tedaj zadela strela, pa ni kazalo na nevihto, zagotovo sploh ne bi opazil. In prepričan sem, da deklica mojega stanja ni prezrla." Dvignil sem se, malo se mi je zavrtelo v glavi, in usmeril reflektor bolj proti tlom, da ni več bil v oči in je svetlava postala zmernejša.

"Lepa, megla," je rekel policaj in ignoriral glasove, ki jih je tedaj začel oddajati radio v njegovem vozilu.

"Druženje sva končala pred taisto slaščičarno, bilo je že pozno. Dotaknila se me je s koleni, pravzaprav je med svoji koleni stisnila moje stegno, močno je stisnila, se nasmehnila in, vsaj zdelo se mi je, malo pomežiknila. Zameglilo se mi je, pa ne le pred očmi, ko me je povprašala po telefonski številki. Navedel sem jo, pri čemer sem se bil sprva dvakrat ali trikrat uštel."

"In potem je rekla *zdaj moram pa oditi*," se je vpletel policaj.

"In zavrnila je spremstvo," sem nadaljeval.

"In obljubila je, da vas bo poklicala," se ni dal ugnati mladenič.

"In jaz sem izdaval, da bom čakal, da lahko pokliče kadar koli že in da

bom nemudoma prihitel," sem končal.

"Eh," se je pretegnil policaj in si potlačil čedro s paličko, ki jo je našel med peskom, "in danes je poklicala, kajne?" Prikimal sem. "In teh deset let, kaj ste počeli?"

"Nič," sem odgovoril kot iz topa, samo mnogo tišje, "saj sem v glavnem že povedal. Čakal sem. Omisli sem si tale avtomobilček," sem pomignil proti razbitini, "da bi ji bil vselej na voljo. Po nekaj mesecih sem se prijavil k šoferskemu izpitu. Opravi sem nekaj tozadevnih vaj in preizkušenj, vmes pa posedal ob telefonu. Tak sem, kaj. Ko je ni bilo od nikoder, sem opustil izpit in avto spravil v garažo. Nobenega razloga nisem imel, da bi se kar tako vozikal naokoli."

"Težko je najti takšne razloge," je pomodroval policaj, "jaz, denimo, se vozikam zato, da bi polovil zlikovce. Ampak vrnimo se k vašim pripetijam."

"Dolgo sem čakal," sem povzel, "pravzaprav sem kmalu pozabil, katerega hudiča sploh da čakam, in sčasoma tudi čakal nisem več. Lotil sem se tega in onega, zadal sem si razne naloge, nič posebnega, glede na moje zmožnosti, ampak vse se mi je nekako sfiziilo, ničesar nisem skončal, še najraje sem posedal in dremuckal."

"Pomanjkanje motivacije, bi rekel naš komandir," se je poščeperil policaj.

"Vaš komandir je že fejest dedec," sem se potrudil, "odgovoren poklic. Tudi vi boste sčasom še za komandirja," sem ga potrepljal.

"Je še kaj tobaka?" se je pozanimal mladeč in po mojem spodbudnem kimanju segel po mošnjiču ter jel polniti čedro, "ampak gospod, če smem vprašati, kaj pa ste vi pravzaprav po poklicu?"

"Nič," sem zavzdihnil, "mar ni to že jasno? Vi ste pač policaj, čisto v redu poklic, jaz pa še živ dan nisem imel poklica. Nedoumljiva so pota gospodova."

"Tobak je pa dober," je spokojno rekel policaj.

"Dober," sem rekel zadovoljno.

Moj avto je bil samo še za v smeti, policajev pa je še zmožel mobilnost, dasiravno je bil precej sfrtajčen. "Lojze Jedrt," mi je podal roko in odkrepetal mašino v jutro, proti mestu. "Šivanje, na moje stroške," je kmalu potem zavzeto priganjal ekipo na urgentnem oddelku. Imel je veliko pištolo in vzeli so me mimo vrste.

Tisti zmenek sem zamudil, pa nič ne de. Če deklica odlaša deset let, utegne pač doživeti razočaranje. Meni se godi zelo dobro. Lojze, ki je dotlej delil skromno garsonjero s še dvema tovarišema, se je z očmi, polnimi hvaležnosti, preselil v mojo hišo. Trdno sem se usidral v postelji. Lojzetova služba terja precej odsotnosti, pa si kljub temu vselej najde časa zame. Sprva me je krmil s hrano iz policijske menze, ki pa je precej zaudarjala. Nimam nič napram policiji, v menzah pač smrdi. Potem sem ga napotil k svoji bogati zbirki kuharskih knjig z vsega sveta in fant se je zelo in zelo hitro izboljšal. Vsakih (približno) šestintrideset ur me zbudi in mi dostavi slasten obrok. Z veseljem sem bil hočeš nočeš prisiljen prisluškovati – in to še vedno traja – strastnim in srečnim vzklikom iz njegove sobe, ko naju je pač začela obiskovati njegova prijateljica, policajka. Hiša kar vrgoli od treh malčkov, ki so se bili medtem iz te zveze narodili, 'dedi, dedil' tulijo, ko pridrvijo v mojo sobo in se jamejo prekopicovati po meni. S kakšnim veseljem jih žgečkam, jim delim cukre in jim pripovedujem zgodbe o policajih. 'Moj dedek,' pišejo malčki spise v vrtcu, 'je najboljši dedil na svetu. Ima triintrideset let, v glavnem spi, naučil me je pisati in brati, pozna celo rajdo zgodb o policajih in o ženskah, včasih pa nam na ljubo tudi zapusti posteljo, se odloči za popotniško turnejo in nas na poti v vrtec pospremi do predsobe. Upam, da bo dedil živel še najmanj deset let.'

V spisih nič ne piše o tem, da 'včasih tudi mamica, ko je očka v službi,

spi pri dediju.' Še manj kaj o tem, da 'včasih tudi očka, ko je mamica v službi ...' Pa tako slabo mi je kazalo. Vsak dan me naložijo na nosila in okopljejo v kadi. To je vrišča in trušča! Srečen sem s svojo družinico. Lahko noč!

Maska

Z živahnostjo sem bil malo na tesnem, nič novega, pa sem se le skobacal iz mreže – ni je prijetne dnevne sobe brez viseče mreže, sem včasih pripomnil, kar tako – in se ogrnil v frotiren plašč. Ura je namigovala, da utegneta Kiki in Miki vsak hip prispeti. Ponavadi sta bila kar precej točna. Stopil sem torej v shrambo po limone, za limonado. Užejalo me je. Spotoma sem iz ledenice vzel strahovito mrzlo steklenico starega džanksa. Ko sem ga testiral in hkrati brezdušno izžemal limone – priznam, pri tem sem si predstavljal, da sem kapitalist, ne morem iz svoje kože in tudi nočem – sem haljo spet odvrget, saj je bilo toplo. Kiki se še zdaleč ne bo zmrdovala, če jo pričakam gol, sem utemeljeno sklepal. Izbral sem glasbo, da ti srce počí, in pričakoval zvonec. Potem me je prešinilo in sem poskočil v spalnico po masko, ki sem si jo bil pred par dnevi izposodil pri Nataški, na zabavi. Ena tistih gumijastih mask je bila, z električnimi rdečimi očmi, gostimi v zrak štrlečimi črnimi lasmi in obrazom, nekako zmešanim iz filmskih junakov kot so zombiji, vampirji, volkodlaki in podgane, s tem da so naštete osebe proti dotični maski smrkavci. Vemo, kaj vse zmorejo vulkanizerji. Mladostniki se takih stvari ne prestrašijo, jaz sem pa kar precej zavpil, ko me je Nataška zaskočila s to ropotijo v mračnem hodniku.

Glasbi z gramofona navkljub sem popeval himno o starem džanksu, ko je končno pozvonilo. Nataknil sem si torej strašno masko, izprsil sproščeno razbohotenega lulčka, sunkovito odprl vrata in zatulil nekaj kot *a-buu!* in *roar!* hkrati, da je slina špricnila skozi izrez med čekani.

Falos je reagiral hitreje kot jaz, prav v trenutku jo je pocviral sam vase, pred vrati je namreč stala najbližja soseda, kakih osemdeset ali sto let stara. Oči so ji izstopile iz lobanje, roka pa je spustila krožniček, na katerem se je lesketalo pol zrezka za mojega mačka. Stare sosede pač ne živijo samo od tega, da oprezajo po hodnikih in nadzorujejo ulico, vlagajo tožbe proti malopridnežem, ki ne pometajo redno stopnišča (tedaj se prah in blato

"nosita not", v stanovanje) in izmenjujejo informacije z drugimi starimi sosedomi, s tistimi, s katerimi pač trenutno niso v sodnem sporu, take sosede tudi zelo prijazno prinesejo kos mesa sosednjemu narojencu oziroma njegovemu mačku, saj ne kaže žlahtne mesnine v koš metati. Kakor koli že, vse skupaj je trajalo le sekundo (približna ocena), nakar je soseda oči odkovala od moje maske ter z njimi radikalno zavila, pa vzkliknila, zastokala, krčevito zahropla, se zgrabila za prsi in se kot spodsekana sesula na moj predpražnik.

"Sto peklenščkov," sem zatulil, snel masko, jo v diru skrtil v najbližjo omaro in se lotil telefonično priklicovati policaje, rešilce in gasilce, kdo bi na pamet vedel številke. Hrup je priklical še preostale sosede, ki so se lotili prve pomoči in udrihanja po telefonih.

Kiki in Miki sta se prebila v mojo šupo skozi horde bolničarjev in sosedov, v povorki so kraljevala nosila.

"Infarkt," sem jima pojasnil, išoč po okoliških foteljih kake hlače. "Enmalo sem tudi sam prispeval, žal," sem iz omare spet potegnil ostudno masko, jo za hipec pokazal, konec koncev naj bi prav njiju zabavala, jo spet pospravil in jel mešati koktajle. "Kot zakleto," sem omenil, "ko je človek prešeren, se vse skupaj še z največjim veseljem sfiži."

"No ja," se ni strinjal Miki s polnimi usti džanksa, "bolj opazno vsakršno sfiženje v takih primerih vsekakor postane."

"Ja," se je spominjala Kiki in umetelno razkazovala dekolte, "če si majhna punčka, pa navdušeno planeš v sobo k staršem s polnim naročjem mačic za mamico, zagotovo naletiš na bodrega starša prav sredi zverinske kopulacije!" Trmasto je pocepotala.

"Tako gotovo to ravno ni," je vztrajal Miki in škilil proti dekolteju, "je pa precej verjetno. Hudo se bojim, da je sindrom, znan kot življenje, preveč razvejan, da bi se ga dalo lajšati."

"Vprašaj človeka, kako kaj materi zdravje kaže," se ni dala Kiki, "pa ti zine, da je včeraj konec strila."

"In bruhne v živčni zlom," sem jo dopolnil.

"Se tudi zgodi," je naprej razvijal Miki, "da se malo prepozno spomniš, da so mati že dve leti mrtvi."

"Toliko ljudi admira," se je strinjala Kiki, "in če je še letina džanksa dobra, človek mimogrede kaj zameša, kaj pozabi in kaj doda. Jaz sem svojo sosedo povprašala po počutju njenega beteznega moža kak teden po njegovem pogrebu, ki sem se ga bila sicer tudi sama udeležila. Odtlej ne govori z menoj." Kljub vsemu se mi je zdelo neprimerno, da nekje biva nekdo, ki ne govori s Kiki.

Kiki se je zdela žalostna, ko je v metuljkasti oblekici poplesavala po sobi. Zunaj na hodniku so še vedno ropotali sosedje, bolničarji pa so menda že odšli. Se bojo imeli po hiši vsaj s čim ukvarjati, sem pomislil, ukinitvev krajevnih skupnosti in hišnih svetov jih je najbrž precej prizadela in osiromašila.

"Jaz čem plesat!" je rekla Kiki, skočila na mizo in se zavrtela.

"Gremo k O'Brianu," sem določil, "najbližje bo. Prvi džanks gre na moj račun."

Kiki je z mize poskočila v moje že pripravljene roke, pa smo šli. Po stopnicah sem jo nosil, mrho.

Tistih nekaj sto metrov do lokala smo se nakanili premeriti kar peš. Hitro sem ugotovil, da sem doma zapustil vžigalnik. Na robu pločnika je stal mulc s čikom med zobmi, vtaknil sem desnico pod plašč, da bi iz žepa na suknjiču izbežal cigarete in ga poprosil za ogenj.

Čim sem stopil proti njemu, se je poba ves skrčil in stisnil k steni. "Pizda," je zaklel, "sem vedel, da me boste prec dobil."

Še bolj se je skrčil in pojamral: "Nisem bil jaz, Vukovič je vlomil! Jaz sem samo zraven stal!" Miki je pristopil in se suvereno napihnil. Rekel je: "Khm, mkhm."

Mulc je preplašeno jel iz žepov, vrečk in nahrbtnika na asfalt zlagati stvari. Bile so: pipec na vzmet, potem nekaj, kar je bil mogoče vitrih ali kaj

podobnega, pa manjši kupček valute, nekaj zavojev dragih cigaret in precej šklempast avtoradio.

"Najebal si ga," je s strašnim glasom menil Miki, jaz pa sem izkoristil roko v žepu in naščeperil kazalec, da se je na suknjiču pokazala štrlina.

"Sam ne me zašit," je moledoval mladec, "ste me že enkrat dobil. Mi ne gine popraven dom." Pojasnil je še, da mu je žal, da ne bo nikoli več in da je itak kriv Vukovič. Citiral je tudi Vukovičev naslov in ime matere.

Miki je ledenega pogleda pobral dokazna gradiva, pa počil mulca za vrat. "Spizdi," je siknil, "maš srečo tokrat, pa da te ne vidim več!" Mulc je že cvrinal. "Z Vukovičem se bomo pa že še zmenl," je Miki še zavpil za njim. "Glavo mu bomo vzeli, pa bo," je še dodal sam zase in zgolj sebi v užitek.

"Samo za ogenj sem ga želel prositi," sem se opravičeval, ko je moj tovariš basal pridobljeno blago v koš za smeti; obdržal je denar in cigarete, kajpada.

Pri O'Brianu je bila strašanska gneča, jaz pa se dosledno nisem v nikogar več vtikal. Srebal sem limonado in nepotrpežljivo čakal jutra. Želel sem si v miru spraviti se v posteljo, z izklopljenim telefonom in zvoncem, spati do večera in se potem zvaliti v vročo, penasto dišečo kopel. Miki je zapeljeval gospodične, s pretiranimi gestami, saj je bil zaljubljen v Kiki in je nerazsodno upal, da jo bo nekako spravil v ljubosumje. Kiki je imela zoprni dan, plesala je z vsemi in mestoma tudi kar sama, vmes pa je pila rum. Vedel sem, da rum običajno sovraži in da se utegne vse skupaj še slabo končati.

"Gužva, ne?" me je nenadoma ogovorila zmerno lepa lepotica poleg mene, da sem skoraj polil limonado. "Hh," sem skomignil, vendar lepotici ni odpovedalo srce in tudi vitriha mi ni dala.

"Ti," je rekla, "ti, da ti nisi tisti Walcher, ki muziko rola pri Kundeljnu?"

Tako torej, sem si rekel, slavni osebnosti sem podoben. Ošvrknil sem jo

z ôčki ravno toliko, da sem si jo lahko za hip predstavljal golo. "Ti," sem odgovoril, "ne, jaz sem tisti Vukovič, ki ponoči v kioske pa v lokomotive vlamlja."

"Gobec," je rekla gospodična in pomigala s kolki, "si faca, ne? A v kaj bolj prijetnega tudi kdaj vlamljaš?"

"Dandanes zagotovo ne," sem rekel z grdim glasom, "miška, daj, sprehodi se, ti ne bo všeč, če bom hud ratal."

Miška je res izginila, k sreči, saj se še nisem znal odločiti, kaj naj bi pomenilo in kako naj bi bilo videti, če bi se moral res razjeziti. Potem sem šel lulat in ena druga miška se je na vratih toalete skoraj zaletela vame in se je prestrašila in zavpila kot jesihar. Pogledal sem se v ogledalo, pa nisem opazil nič posebnega in omembe vrednega.

Za čuda sta se mi Kiki in Miki pridružila, ko sem precej zgodaj sklenil zapustiti klub. Miki se ni opil, Kiki, ki se sicer je, pa ni izdelala nobenega večjega škandala. Kaj šele pretepa. Za čuda smo se poslovili že pred lokalom, sploh nista vztrajala, naj ju povabim še k sebi na kozarček. Ali zajtrk, se pravi oboje. Kar odbrzela sta v noč.

"Božji mir!" sem mrmral, vzpenjajoč se po stopnicah. Sveža pižama me je pričakovala in zvesta mreža. Na hodniku se mi je zdelo, da vzduh še vedno malo smrdi po medicinskih preparatih, ampak to se mi je samo zdelo. Sam s seboj sem se pogajal o možnosti, da bi si pred spanjem morda vendarle še umil zobe. Pred vrati sem našel eno tistih cevok iz lateksa, ki jih uporabljajo bolničarji. Nisem je pobral, počemu le.

Odklepal sem počasi in z andohtjo ter pri tem sopihal kot star buldog, ki se odpravlja med krpe. Že prav prêdel sem, ko sem vstopil v temnino stanovanja in se za vsak primer previdno tipaje prebil v osrednjo sobano. ZAMF!!!, je tedaj v hipu z vseh strani usekala jarka svetloba, da sem si samodejno z dlanjo zakril oči, zatulilo je od vsepovsod in najmanj trideset

ljudi je planilo proti meni in se zadrlo: "Surpriseee!!!!"

Tokrat je mene zbodlo v prsih, množica (takoj sem opazil tudi Kiki in Mikija) pa je zarjula: "Happy birthday to you, happy birthday to you, happy birthday, dear Hijena, happy birthday to you!!"

Ravno so začeli s "Hijena is a jolly good fellow ..." ko sem se zbral in zravnal. Tudi veke sem dvignil. "Raca na vodi," sem siknil, kar se mi zgodi res samo v skrajni sili. Kako, da samo jaz ne vem, kdaj imam rojstni dan. Spet enkrat sem potunkal roko v žep suknjiča in z nič kaj prijazno kretnjo izvlekel ofenzivno protipehotno ročno bombo hudega kalibra. Gostači so utihnili kot miši, še maček se je naježil. Prsti so mi segli po varovalki, pa si premislili. Nasršil sem obrvi in pogledal na uro.

"Sedem je," sem poškriparil z glasilkami, "pet čez sedem." Malo sem požongliral z bombico. "Sedem in pet je deset. Jaz sem utrujen, fantje," sem tehtno sporočil. "Do desetih imate časa. Recimo do pol enajstih. Potem bo pa hudič! Če bo ob enajstih še kdo tu in če posoda ne bo pomita, bo BUUFF!!!"

Kaj sem hotel. Šampanjci so zapokali, vriskanje in vzklikanje sta me zasula, orožje sem spravil v predal in se izgubil v tropu prijaznih krasotic.

Fajter

"Bravo, champ," so me tapkljali po ramenih, ko sem se prebijal po hodniku. Opazil sem dva ali tri novinarje, zato sem pospešil korak. Pred vrati garderobe me je čakal trener, hitro sem ga potegnil skozi vrata in jih zapahnil.

Tudi trener me je jel tolči po plečih.

"Bravo, prvak," se je navduševal, "čestitam, bravo, državni prvak v težki!"

"Krasen prvak," sem zamomljal, "krasna država!" Slek sem se. "Se pravi, da sem premlatil ostale tri pretendente. Bravo! Tale danes je moral imeti štirideset let." Stopil sem pod prho in omogočil prehod mlačni vodi.

"I, nu, nikarte tako," so se trenerjeve besede prebijale skozi šumot pršca, "sedemintrideset. In tri kile več kot ti."

"In tri sinove, ki so že pravi drejarji, tako kot on," sem težil in se šamponiral.

"Pusti sedaj drejanje, dobro si ga," me je bodril, "čez dva meseca je evropsko prvenstvo in vsi se strinjajo, da imaš dobre šanse. Ta zaresne šanse, prvak," si je mel dlani.

"Če ne bi mislil, da imam šanse, ne bi boksal," sem se žajfal, "še zlasti ne na takem državnem prvenstvu." S posebno ljubeznijo sem ocedil tiča, ki si je to noč še marsikaj obetal. "Na evropskem bom zmagal, potem pa naprej, po vrsti." Zavil sem se v frotirko, vodo pa sem pustil teči, zanalašč. Pred ogledalom sem nakazal par hitrih udarcev. Živo sem si predstavljal, kaj jih čaka, ki mi bodo stopili na pot. Res sem bil dober, namreč.

"OK, champ, spočij se, jutri mava frej, potem pa trening!" Novinarji so pretirano rompljali po vratih.

Stopil sem torej ves gol in jezen tja, jih odprl in se naščeperil pred zijali. "BUUU!!" sem rekel in vrata spet zaprl. Potem je bil mir.

Ko sem prispel domov, ni bilo videti žive duše, čeprav je bilo šele polnoči. Telo se mi je ohladilo, pa sem čutil vsak udarec, ki me je ta dan doletel. "V prvi rundi bi ga moral uničiti, bizgeca," sem se pridušil.

Svojo žensko sem odkril v spalnici, zahomotano v puh, nočna lučka je brlela, knjiga ji je bila zdrsnila na tla. "Halo, miška," sem pozdravil, nategovalec se je prebudil in kot pogumna predhodnica zanihal četrto metra pred menoj. "S prvakom se še nisi onegavila, živalca, kolikor mi je znano," sem se ustil, ko sem lezel v toplo gnezdece. Atila je utripal in še malo zrasel.

"Mišek bi spaaal," je zamrmrala ljubica, "jutri mam sluužboo!"

"Madonca," sem rekel, "zmagal sem! Lahko bi vsaj vprašala, se ti ne zdi?"

"Bravo, pa saj vedno zmagaš," je bila sitna, "ob pol šestih moram vstat!" Odločno mi je obrnila hrbet.

"Enmalo bova pa ja proslavila," sem še naprej rinil vanjo, ji lezel z dlanmi pod spalno srajco in poskušal namestiti orodje.

"Daj no mir," me je odrinila, zelo jezno, "poglej, koliko je ura!" In že je drnjoharila.

Odnehal sem, ves užaljen. Erotika me je še vedno mikala, ampak da bi si ga državni prvak v težki kategoriji z roko trl, to pa ne. Nismo v risanki. Slabi volji navkljub sem bil precej utrujen, pa sem sčasoma zaspal.

Naslednje dni sem lagodno treniral, jedel proteine, tekal in po malem povzdigoval uteži. Ženska se je vračala iz službe pozno zvečer, ubadala se je z velikim projektom, ali kaj. Na to sem bil navajen. Potem se je zmahana skobacala v posteljo in za ljubezen je bilo seveda prepozno. Poskusil sem ob pol desetih, pa ni pomagalo. Sčasoma sem odnehal. Sem pa več tekal.

Ti pridem takole lepega popoldneva domov, kar presenetilo me je, da je bila ljubica že pri hiši. Gledala me je zelo resno, pa kaj. Pretegnil sem se in se zadovoljno povohal pod pazduho.

"Govoriti moram s tabo," je rekla z glasom, ki še takemu trdotnežu pove vse, "nekaj se je zgodilo."

"Spečala si se, kaj," sem zarenčal, "si se spečala, ne?! No, s kom si se spečala, mrha?!" me je takoj zanimalo, kakopak.

Precej bleda je bila. "Zaljubila sem se," ji je šlo težko in zamolklo z jezika.

"Vedel sem, kurba!" sem zatulil in dvignil roko, da se je ljubica za pol zmanjšala, "ti bom dal, zaljubila! Okrog ušes! Kdo je ta, ki bo meni žensko jemal!?" Udaril je pa nisem. Umiril sem glas: "Kdo je, miška, tvoj novi prijatelj, v prid kateremu mi že teden dni nisi dala?" Komaj sem verjel, da se to dogaja meni.

"Pa saj ni bilo tako," je pleteničila, "ti ne razumeš."

"In kaj je tu takega za razumeti, a?" sem sopihal in stiskal čeljusti.

"Se pač zgodi, samo od sebe," je privlekla iz orožarne ženskih argumentov, "slučajno sva se spoznala, pred par dnevi. Saj nisem hotela, kar začaralo me je ..."

"Da te ne bom jaz začaral, ne boš vedela, kako ti je ime," sem se krotovičil, "sicer pa, kaj me briga. S čim pa se ukvarja, ta tvoj čarovnik, a?"

"Eh," je rekla, kot bi se me kaj tikalo, "umetnik je. Glasbenik."

"Kogá!" sem zatulil, "muzkontar? Ko bi bil vsaj požiralec mečev! A frajtonarco špila? Al pa kitaro v kakšnem baru?!"

"Ne, ne, ne," si je z rokama zaščitila obraz, "violinist je! V filharmoniji sva se srečala, po koncertu, drugo violino igra, pa saj nisi nikoli hotel z menoj na koncerte ..."

"Aaa, a gajge da drgne, junak, gajge," mi je kri šinila v obraz, "nima tiča, pa gajge drgne!"

Iztegnil sem kazalec proti vratom: "RAUS, cipa nemarna frigidna!!! Da

te ne vidim več! Marš! Poberi se v tvojo filharmonijo, ali pa v opero, ali pa v cirkus, samo da te ne vidim več! Pa vlecita skupaj mačke za rep, kretena, vso srečo!"

Ljubica je kar se da hitro odšla.

Pol ure sem poležaval in sopihal. Potem sem si nadel svileni srajco, jo zapel samo do popka, da so se videle kosmate prsi in zlata ketna. Prav to mi je ustrezalo. Nortona sem zajahal kot zvestega žrebca in se bolj po zadnjem kot po sprednjem kolesu oddrevil do Jožkotove oštarije.

"Ima li netko jači?!" sem se zadrl že na vhodu in napel vse mišice, tudi tiste, ki pri boksu niso prida pomembne in sem jih gojil iz čistega ljubiteljstva. V točilnici prisotni možakarji so se z velikim zanimanjem zazrli v kozarce pred seboj in se igrali z vžigalniki. Njihove damice so me motrile skozi trepalnice.

"Nikar, champ," je za pultom vil roke Jožko, "nikar že spet! Samo ne danes!" Znojne kapljice so se mu zasvetlikale vsevprek po čelu.

"Je že v redu," sem ga potolažil in z enim zamahom izpraznil najbližji damici liker, da so se ji očke skrivnostno zameglile. "Ti samo zadnjo sobo izprazni. Pa sod ruma pripravi pa tri kurbe!" Malo sem pomislil. "Štiri kurbe, pravzaprav."

"Lepo te prosim," se je slinil Jožko, "zadnja soba ni zakurjena in ..."

"Porkamadona," sem udaril s pestjo po šanku, "ne se hecat! Pa bo zakurjena, in to čez pet minut! In po mojih željah opremljena, čez šest minut!" Spil sem še pijačo spremljevalca najbližje damice in jo prijel za stegno, pa me je spremljevalec tako proseče pogledal, da sem opustil nekatere namere in izpustil stegno.

"Še ženkico prodala bom,
za sladko kurbo dala bom,"

sem zapel z žametnim baritonom in vlomil v posebno sobo. "Pet naj jih

bo, Jožko, in dva soda," sem še naročil, saj je bil prav poseben dan. "Pa še violinista, za štimungo, Jožko!" sem dodal.

Noč je trajala do jutra in dlje, Jožko se je izkazal. Kaj je hotel, svojčas je že poklical policaje, pa mu je bilo dano izvedeti, da je šef teh vražičev pravzaprav moj stari prijatelj, nekdanji prvak v supertežki, ki je v hipu vzpostavil red in mir po mojem okusu in se pridružil zabavi. Jožko pa je fasal tri mesece pogojno.

Vseh pet kurb je bilo krasnih, tudi violinist ni bil od muh, ampak zabave ne mislim popisovati. Vse preveč je takih digresij v literaturi in človek kar prepogosto dobi vtis, da se nekateri avtorji oprimejo peresa zgolj iz užitka, ki jim ga zagotavlja tovrstno početje. Kakor koli že, zgodaj popoldne sta bila soda prazna, gospodične utrujene, Cigan se je zvrnil, jaz pa sem osedlal nortona in hajdi, kam drugam kot pred filharmonijo. So ravno končali z vajo.

"Čuj, kolega," sem vratarju potunkal bankovec v naprsni žep, "kateri teh stričkov pa je ta druga violina? Veš, nekaj bi ga vprašal."

Tipček, ki ga je pokazal vratar, se je kobacal po hodniku med zadnjimi. Lahko bi uganil, da je pravi. "Hej, živjo," sem mu zaprl pot in ga galantno odrinil skozi najbližja vrata, v nekakšno temno kamro. "Bova par besed izmenjala."

"Oprostite," se je skušal možic izmuzniti, "to bo ..."

"To bo težka pizdarija," sem mu pomagal. Komaj sem verjel svojim očem. Bantamska, sem ocenil, ko sem ga prijel za kravateljč in malo privzdignil. Gobček pa, da bi bilo vsakega poštenega hrčka sram.

"Za božjo voljo, kaj je vendar to, gospod, dopustite vendar ..." je opletal in pobrcaval.

"Ti!" sem zatulil, "ti, grintica cagava, ti, podganica plesnava, ti misliš, da boš *mojo žensko* nategoval, kali?!" Potresel sem ga, da so mu odpadla

očala in drobiž iz žepa. "Ti, muha, boš meni v zelje hodil, ti, štrigalica žaltava?"

"Nikarte, gospod," je zacvilil in se trudil, da ne bi izpusti violine, "umirite se vendar! Pogovoriva se vendar dostojno, kot civilizirana ..."

Počil sem ga ob steno, da so mu zaškripala rebra: "A veš kogá," sem ga podučil, "civilizirani ljudje predvsem ne vtikajo svojih mršavih strženov tja, kjer ti nimajo kaj početi." S kolenom sem ga nazorno dreznil v razkorak.

"Ampak gospod," je izdaval jokavo, "midva z L. se ljubiva in res ni način, da takole ..."

"Ljubita," mi je presedlo, "ljubita, si rekel, žabon? Bi rad, da ti prste polomim, črv?" Dvignil sem ga še više. "Za muziciranje potrebuješ orodje, kajne," sem tokrat koleno malo spočil na kovčku z inštrumentom, "no, in za ljubezen, veš, tudi potrebuješ orodje. Tembolj!" Spet sem ga sunil v jajčka. "Tole bo prvo opozorilo," sem najavil in ga z levico lepo podržal kot vrečo pred seboj. Potem sem mu spustil krasen direkt naravnost v nos, da je hrustanec zahrustal in par kapljic krvi se je razletelo.

"Tokrat je šel nos," sem rekel, ko se je zviral po tleh, "če pa te še enkrat najdem manj kot pet milj stran od moje ženske, ti ga pa izpulim!" Vzel sem violino iz škatle. "Pa ne nosu, saj razumeš, prijatelj." Pobrenkal sem. "Stradivari, rabljen," sem nestrokovno ocenil, spustil inštrument na tla in ga precej pohodil. "Ne bôdi se z rogatim," sem požugal in odšel. Motor sem pustil na parkirišču, nisem neumen, da bi vozil v takih stanjih.

Naslednje dni sem treniral bolj malo, več sem poležaval. Trener me je rotil po telefonu, tudi osebno je prišel, pa sem samo renčal. Prijatelj, šef policije, je tudi nekaj tarnal. Kajpada, oni pizdica me je prijavil. Mu bo še žal, sem sklenil. Bil sem iskreno in globoko žalosten. Malo sem se tudi jokal. Razbil sem nekaj pohištva in spodnjega soseda, ki se je prišel pritoževati zastran "neznosnega hrupa".

Moja ženska je privihrala kot strela božja.

"Zverina," se je drla že med vrati, "pošast, idiot, prasec, kreten," je tulilo iz nje, precej pa me je tudi tolkla s torbico po obrazu. Ležal sem na postelji in se nisem branil. "Surovina svinjska, skoraj si ga ubil!" Kar cepetala je in se zgrazala. Pretegnil sem se in prestavil v sedeč položaj. "In violina, kako si mogel, pesjan! Zverina, zverina, zverina!!!" Še vedno je udrihala po meni.

"Miška, lepa si, ko se repenčiš," sem jo bliskovito ujel za roko. "Seksi!"

"Pusti me, gnusoba gnusna ostudna!!" je podivjala in se skušala oteti. "Vedela sem, da si žival, ampak da boš tako pohabil nedolžnega človeka! S pošastjo sem živel!"

"Z ženskami je križ," sem se namuznil in ujel še drugo ročico. Potegnil sem jo k sebi na posteljo. Rentačila je, brcala in praskala. Bila je čudovita. "Bolje s pošastjo kot s pižmovko," sem modroval, čeprav nisem vedel ničesar o pižmovkah, niti tega ne, ali sploh obstajajo.

"Tace stran," se je deklica zvijala, "vpila bom, vpila bom!"

"Pa ne dolgo," sem jo podučil in ji zaprl kljun. "Sedaj, miška, boš videla, kaj je zajtrk prvakov!" Segel sem pod krilce, upiranje ni zaleglo, in ji z enim zamahom ukinih hlačke in nogavice. Renčala je kot zmaj, ampak nazorno sem začutil, kako se ji je koža na stegnih in ritki naježila. "Je že v redu, lepa miška," sem jo jel lizati po vratu, ki se je takisto naježil. Malo je zastokala.

"Ti si nor," je rekla, ko sem ji strgal bluzo s prsi, praskala pa ni več.

"Kakor vzameš," sem rekel, jo lizal po trebuhu in jo za vsak slučaj z levico še vedno držal, "čudovita si, miška, ti se kar maestru prepusti!" Vse manj se je upirala. S spolnim organom sem zdrsnil v njen spolni organ.

"Prasec," je zastokala in pomigala z boki.

"Kurba," sem rekel, spustil njene roke in jo pohlepno objel.

"Daj, daj," je rekla.

"Saj, saj," sem rekel in trla sva se z vsem telesom drug ob drugega.

"Nategni me, satan," je ječala.

"V veliko čast in zadovoljstvo mi bo, lepotica," sem odječal.

"Menda nisi res verjel, da bi te pustila zaradi tiste strigalice, tistega škrica," je dahnila in se me z vso močjo oklenila z nogami.

"Seveda ne," sem šepnil in ji zaprl usta z dolgim, vročim poljubom.

Zabava

"Oj, oj," sem pojamral, "le zakaj, za Hudiča, se mi je zgodilo, da se z mano družijo samo *takšni* ljudje!" Nostalgično sem si zaželel, natlačiti kup perila v pralni stroj, sesti na pručko in opazovati prešerno vrtenje, premetavanje in poigravanje dotičnih objektov. Družčina, ki se je bila nekako nabrala v moji dnevni sobi, je bila vredna opisnih zmožnosti sicer zoprnega Dostojevskega; nekaj nevrotikov, par kurb, psihopati, invalidi, alkoholiki in za povrh tu in tam kak idiot, združujoč kvalitete vseh drugih v eni osebi.

Tudi kokodakanje vseprek je bilo temu primerno. Ne bom ravno trdil, da je kdo tolmačil Apokalipso, izključeno pa tudi ni. Zvečine so kadili kot poblazneli in goltali moje pivo, prigrizke in likerje. V glavi mi je brnelo. Med najglasnejšimi je bila učiteljica angleščine, ki je na vse pretege in vsem navkljub razlagala zgođe in nezgođe svojega poklica, ampak kaj bi od učiteljice drugega pričakoval; kadila je z značilnimi kretnjami, kakršne bi si lahko, če bi kdo ve zakaj želeli, lahko ogledali v kateri koli šolski zbornici. Teme, s katerimi težijo ljudje s poklicem, so vsaj predvidljive. Lahko si predstavljate intervencije malega, kosmatega Lorbeka, našega vražjega ginekologa, ki je vsakomur, ki ga je bil voljan poslušati, pojasnjeval tendence v medicinskih znanostih, vse skupaj pa zabelil z marsikatero pikanterijo iz svoje ordinacije.

Večina mojih gostačev ni imela kake pametne službe, kaj šele poklica. Ti so jih šele rezali! Po malem sem prebiral časopis, kar ni nikogar niti malo motilo, in se skušal spomniti, kaj in kako se na takihle zabavah pomenkujejo normalni ljudje; normalnost sem za to rabo definiral skrajno širokodušno. Nekako kot tisto, za kar sem v davnih otroških časih domneval, da bolj ali manj vodi odrasle ljudi. Težko mi je šlo v račun, da naj bi bili ti odrasli zdaj prav mi. Vsaj kak prida reprezentančen vzorec ne, sem si rekel. Preletel sem zunanjepolitične strani, ampak to že ne bi bilo primerno gradivo za tukajšnje diskusije, mi je bilo jasno. Moji obiskovalci niso sledili

časnikom, so se pa vsi spoznali na umetnost. Kakopak. Držal sem pesti, da se je ne bi lotili.

Zmotila me je šapa na ramenu in pijanski zadah. Moje pozornosti je želel Horac (v gimnaziji je bil pesnik, kakopak, kdo pa ni bil), jel je razlagati, da je v hladilniku zmanjkalo piva. Napotil sem ga v shrambo in vse močnejše sumil, da sem pač vsega sam kriv. Da sem pač vse prepogosto preveč štorasto občeval z normalnimi. Štorasto je evfemizem, kakopak. In če si tak, se pač nate prilepijo raznotere pokveke. Tudi meni je zapasalo pivo, kakopak.

Horac se je prikotalil iz kleti in brž sem si odprl pločevinko. Težko je, sem tarnal pri sebi, ko se je osvežilna grenčina spenila niz golt, če imaš tako senzibilno čustveno mašinerijo, da se za vsako figo pokvari. Nekdo je navil glasbo, čeprav mu nisem dovolil. Na svojih zabavah tega nikoli ne dovolim. Zbiral sem odločnost za posredovanje. Vsaka zguba, sem vedel iz izkušnje, slej ko prej pride zadovoljno do ugotovitve, da je vsega kriva senzibilnost. Bruh bruh.

Ko sem izklopil ojačevalnik, so pogovori za hip zamrli in nekaj zabodenih pogledov me je zabodlo. Vrnil sem jim in hkrati opazil, da je gostačev vse več; nekatere sem poznal le na pogled, ali pa še to ne. Pravzaprav se nisem spominjal, da bi sploh nameraval organizirati takle obširen žur. Kvečjemu sem par ljudi na obisk povabil, takole mimogrede, iz vljudnosti. Ampak kdo pa pri teh letih sploh še prireja žure? Kdaj so mene nazadnje na kak žur povabili, sem že pozabil. Samo pri meni so bile navade še enake kot pred petnajstimi leti, jasno, in v spomin na stare čase se je vsa ta banda stekala v mojo hišo. Samo jaz sem še pomival skladovnice kozarcev, pobiral ogorke s preprog, kidal bruhanje. Namesto da bi si uredil mirno, lagodno življenje in nekaj gospodičen, ki bi me tu in tam diskretno obiskale kako noč ..., sem postajal vse bolj jezen nase. Kreten. Kar je bilo v moji zabavni družini ženskega, je bilo videti vse prej kot spolne radosti. Kvečjemu razstava celulitisa, šlamparije in slabega okusa. Dobro, z D. sem se svojčas pomuckal, sem obudil spomin in jo hkrati nezadovoljno opazoval,

ko se je krpetila po kavču in nekomu nekaj tvezla, ampak to je moralo biti pred kakimi desetimi leti. Na kakšnem žuru, kajpada. Ko ga človek celo noč serje, estetski čut vrag vzame.

Pred Horacem sem rešil še eno pivo in pogled usmeril k N., ki je sedela bolj v kotu, se smehljala in molčala. N. je še vedno princeska, sem poznavalsko priznal in pri sebi čestital, nekajkrat je malo manjkalo, da se nisem zaljubil, ampak tu si ni bilo paše obetati. Tudi če bi je njen robavs ves čas ne stražil. Eh, sem zavzdihnil.

"Spoznavi pa duša najlaže tedaj," se je nenadoma name obrnil možicelj potne pleše, ki so ga vsi odganjali kot muho, "jeli, kadar je ne moti nič telesnega, ne sluh ne vid, ne bolečina ne slast, temveč kadar se omejuje povsem na sebe samo, ne glede na telo, tako da išče resnico kolikor mōči izven vkupnosti in sodelovanja s telesom?"

Rad bi vedel, kdo mi je to pokoro privlekel v hišo, sem zaškrtal z zobmi. "Marš, pri Zevsu!" sem zarenčal, da je odskočil za kak meter. Bil je prava stara tečka, eden tistih vsiljivcev, ki se na vsakem koraku obregajo ob nedolžne mimoidoče in jih kot kakšen Sokrat nadlegujejo z raznimi sumljivimi vprašanji.

"Tamle se usedi," sem ga skoraj pahnil v fotelj, "kozarec vina si poišči, pa jezik za zobe." Če so kobilice še kaj vina pustile, sem pomislil. "Veš," sem pomenljivo dodal, "preživahen pomenek razvnema baje kri, a to ovira otrovu učinek!"

Za hip sem ga zbegal in se hitro umaknil, a že me je zasačil Horac, napredujoče kalnosti v očeh, in me začel nadlegovati s prošnjami za dodelitev žganja. Vedel je, da imam nekje v kleti skritega par litrov res strašnega žganja, s katerim pa takim družbam nisem stregel. Potolažil sem ga z nekaj meglenimi obljubami in zaskrbljeno ocenjeval njegovo stanje; nisem namreč pozabil (in tudi ne bom, opozarjam!) dne, ko je v bližnjem bistroju prekucnil pult in mi za nameček zlil vrček piva na glavo. Namerno. Nisem ga na gobec, zdaj pa trpim posledice, sem se okaral. Pol teh tipov bi moral že zdavnaj na

gobec, pa bi danes živel kot ptič na veji.

Kake tri gospodične so se prerinile k meni, bilo je nekaj v zvezi s pomanjkanjem prigrizkov. Ena med njimi, že pred par urami je bila prišla, mi je prav prijazno pokimala in navrgla "živjo, kuko si kej?". Kot krdelo rezgetajočih ovac sem jih spokal v kuhinjo, odprl hladilnik in jim razdelil rekvizite. Tisto, ki je bila najbolj poročena, sem še prijel za rit, niti zdrznila se ni, in se umaknil na nočni hlad terase.

Na nočnem hladu terase sem vztrajal kako uro. Tu in tam se mi je za hip ali dva kdo pridružil, rekel kakšno pametno in se izgubil v zakajeno sobo, iz katere se je kot težka, neskončna reka valilo divje kokodakanje. Dihal sem. Vonj pomladnega zraka me je ponesel na neko drugo zabavo, pred nekaj leti, kdo pa še šteje leta, ko sem se takole sredi noči izmuznil ven, sedel v avto in se odpeljal proti obali. Dober izlet je bil. Dober avto je bil in dobro, lahko obleko sem imel na sebi. Kot bi dobila krila, sva jo rezala jugu naproti.

Ko je zrak že dišal po morju, sem ustavil ob ferrariju, ki je ves osamljen stal ob cesti, natančneje, ob njem je stala zelo lepa mlada dama in mi mahala. Lepo je dišala in lep glas je imela. Govorila sva angleški. Seveda pa mi večšina popravljanja ferrarijev ni bila поблиže znana. Odpeljal sem jo do bližnjega mesteca, kjer me je povabila v igralnico.

Tudi s tistimi normalnimi ljudmi, ki nosijo smokinge, si nisem bil ravno na ti; premalo sem hodil po luksuznih hotelih in gala banketih, da bi si bil z njimi domač, in restavracije, v katerih z vseh strani rinejo vate trume lakajev, so me spravljale v nelagodje. Saj pravim, da sem tak, da imam najraje mir. Subtilen, smo rekli. Ampak s tisto gospodično ob sebi sem se prav dobro počutil, nič mi ni manjkalo. Pozdravljala je goste in se lepo smejala. Nisem se spotaknil ob preprogo, ampak s kozarcem šampanjca v roki stopil naravnost k ruleti. Vsakdo se bo strinjal, da je to najlepša igra, če že ni najbolj ugledna. Tudi pravila sem za silo poznal. Deklica je stala za

menoj in mi gledala čez ramo.

Igral sem z bolj majhnimi vložki, kaj sem hotel, vendar drzno kot star maček. Hitro sem večji del izgubil, potem pa dvakrat zapored dobil, da se mi je nabral znaten kupček žetonov. Ko sem se naveličal, sem postavil vse skupaj na slepo na desetico in ne da bi počakala na razplet, sva odšla v noč.

Vse skupaj ni bilo nič posebnega, ampak res sem se dobro počutil. Z deklico sva se usedla na klopco, pod nama je mrmralo morje, bori so se leno premikali, zadaj so utripale luči hotelov. Tu in tam sva se pomenkovala. Potem sva molčala in opazovala prvi svit. To so bile najlepše ure mojega življenja. Bolj ko se je dvigal dan, lepši so bili dekličini lasje in lepša je bila polt.

Ko je bilo sonce že precej visoko, me je povabila v marino. Ampak meni ni nič manjkalo, tudi fuk na barki ne. Lepo sva se poljubila in odšla vsak v svojo smer.

"Piva je spet zmankal, jebenti," me je iz spominov grobo vrgel pijani Horačev glas, da sem še jaz rekel "jebenti". Z vratolomnimi korekcijami položajev telesa se je ohranjal na nogah.

"V garaži je še par zabojev," sem pojasnil.

"Bojim se, da ima fant resne težave z alkoholom," mi je nagrbančenega čela zašepetala učiteljica, ki se je znašla ob meni.

"Ima," sem rekel, "ima težave; pogosto mu ga zmanjkuje." Mraz je bilo. Sklenil sem se odpraviti na izlet na morje.

Oprhati se nisem mogel, čeprav bi se rad. V kopalnici je bilo stlačenih pet, šest pijanih nesrečnikov in Sokrat z "ravno palico", pravzaprav štilom od metle, ki ga je bil staknil nekje v hiši, kad je bila polna vode, v katero je ta štil do polovice namakal in vsi so morali gledati, kako nas čuti varajo.

K sreči vsaj v spalnici ni bilo nikogar. Oblekel sem smoking. Odkradel sem se v predsobo, prebrskal žepe vsepovsod razobešenih in nametanih oblačil in izbral najobetavnejši avtomobilski ključ. Je že tako, da so moje vozilo pobrala pota zgodovine, a nekateri mojih gostov so uspeli pretentati pristojne organe, da so jim kdo ve kdaj izstavili dovoljenja za vožnjo, in posamezniki so si zmogli tudi omisliti avte in dovoljenja bolj ali manj obdržati. Tako je to. Pred hišo sem poiskal ključu ustrezen avto in se oddrevil proti morju.

Čisto v redu se je bilo vozakati proti jugu. Imel sem mir. Vključil sem radio, pa kljub temu imel mir. Cesta je bila prazna. Kadil sem cigaro. Čez čas sem odprl okno in kmalu je zadišalo po morju. Ne verjamem, da je kdo kdaj več kot enkrat na tisti cesti v gluhi noči srečal pokvarjenega ferrarija z lepo damo v kratkem krilcu, pa sem vseeno napel oči. In kaj, skoraj na istem mestu je res nekaj stalo ob cesti in nekaj je mahalo. Ustavil sem.

Take stvari mi lahko pokvarijo izlet. Saj smo rekli, da sem senzibilen.

Ob vozišču je čemela nekakšna podrtija, ami ali kaj. Res je sicer, da amijev ne popravljam nič slabše in nič bolje od ferrarijev. Zraven je cepetala mlada punca in mi jela nekaj razlagati. Nisva govorila angleški. Deklina je imela prikupen obrazek in dolge, nekam mastne lase. Hotela je odpreti pokrov motorja, pa ga ni našla. Ne motorja ne pokrova. Prejkone ji je zmanjkalo bencina, sem ugibal, v takih avtih merilci nikoli ne delujejo. In take punce nikoli ne tankajo. Oblečena je bila v preveliko sprano srajco in nekakšno doma sestavljeno suknjico, kaj vem, pa v umazane platnene superge, pošvedrane. Gotovo se spozna na umetnost, sem tuhtal in jo brez volje poslušal. Manj gotovo se ji zdi potrebno, da bi se vsaj enkrat na dan spravila pod prho. Kot nalašč se mi je sredi te tihe lamentacije preveč

približala in res sem zaznal blag vonj po znoju.

Kaj hočemo, topel dan je bil. Malo slabo mi je postalo. Je imela pa dolge noge, kolikor je bilo razbrati. "Ampak človek ne živi samo od dolgih nog," sem zamrmral.

"Kaj?" je rekla.

"Nič," sem rekel.

"Bi me torej lahko odpeljali do mesta," je že jemala (pisano, volneno) torbico iz amija.

"Svinjske kavbojke imaš," sem rekel in res so bile videti nekam mastne in postane, bila je svetla noč, polna luna, pa svetilka je tudi pomagala v bližini.

"Prevleke bi mi umazala," sem rekel, sedel v avto in se odpeljal.

V igralnico nisem zavil.

Poiskal sem klopco. Morje je mrmralo in valčki so se ven in ven igrali z luninim odbleskom. Potem je luna zašla in svit je prišel. Bilo je kar lepo, srečen pa nisem bil. Mi je manjkalo. Skušal sem klepetati, po angleški. Ko se je zdnilo, sem se sprehodil do marine in si kupil kavico. Potem sem se odpeljal domov.

Zabava kot da je bila na vrhuncu. Nekateri so peli. Nihče ni pogrešil avta. Kaj šele mene. Opazil sem nekaj novih obrazov. Od nekod se je priklatil stari dobri Vidich, ki pa je bil videti v kar solidnem stanju. Ni se šopiril s pištolo in streljal v strop. Pomahal mi je skozi dim. Na terasi sem se spotaknil ob nezavestnega Horaca. Presenetljivo gibko se je v hipu prebudil iz kome.

"Piva je zmanjkalo," je izdaval, "kje je zdej tisti šnopc, porkamadona!"

"V kuhinji je rum," sem rekel brezbrizno. V bližini je negibno ležal Sokrat, ampak njega so očitno pretepli. Tudi prav. Učiteljica angleščine je pripovedovala anekdote iz zbornice, nekatere punce so razburjeno kritizirale

kozmetičarko Kahnetovo. Lorbek je nekaj česnal o sifilisu. Tudi gramofon je bil spet v pogonu.

Ponovno sem zapustil kupleraj. Spomnil sem se na kanto z bencinom v garaži in se za trenutek, dva prepustil lepim fantazijam. Vrata sem pustil kar odprta, se mi zdi. Sonce je sijalo. Brez težav sem si izbral pot in jo vzel pod noge. Miljo za miljo sem spešil po oguljenem asfaltu in zlasti makadamu. Nobenega jajčka in koščka kruha nisem potreboval. Vetrč je včasih bolj, včasih manj vršal raz breze. Zakaj so breze bele? Sicer pa najbrž niso bile breze. Ko sem postal malo utrujen, sem si spotoma urezal grčavo popotno palico. Hodil sem lagodno in odločno, s premišljenimi, klenimi koraki, kot Dare Ulaga. Proti večeru sem jo že rezal navzgor, v breg.

Stare dobre kolibe ni bilo mogoče zgrešiti. Nogi sta sami od sebe hitreje pognali. Gramoz je škrtal pod razgretimi podplati. Slekkel sem kamižolo in jo zalučal v grmičje. Še nekaj metrov, sem veselo konstatiral.

Sključena silhueta me je kakopak potrpežljivo pričakovala pred vrati podrtije. Kot bi bila že tisočletja stala tam, utrujena in premikaščena, a neuklonljiva in z vsemi žavbami namazana. Pristopil sem k nji, še manjša in drobnejša je bila, kot sem si jo bil zapomnil, komajda do dimelj mi je segala, in zadihan zastal.

"Mati," sem dahn timer.

Vsa drobna me je oblila s toplim pogledom, njen dobri obraz se je izgubljal med gubami črne rute, iz pordelih, kratkovidnih oči (kaj vse so te oči videle!, sem pri sebi vzkrikn timer) so ji po razbrazdanih licih polzele kot biser kristalne solze. Roke rdečih, oteklih členkov je kot v molitvi stiskala pred seboj.

"Mati," sem dahn timer, "mati, odpustite!"

"Ih," so rekli mati, "kaj bi tisto, koštrunček moj," povlekli so me za roko skozi vrata, "dolgo te ni bilo; vstopi, bova spila en šnopec." Že sem bil v izbi.

"Piva nimam," so se opravičevali, "kdo bo nosil tisto težo iz trgovine."

Ruknila sva po šnopec in že so natakali novega. "Utrujen si videti, sin moj," so dejali, "menim, da ti prigrizek ne bi škodil!"

Ni mi škodil. Mati so iz ledenice vzeli globoko zamrznjeno pico in jo z ljubečo roko deli v mikrovalovno pečico. Po izbi se je skoraj jel širiti prijeten vonj origana.

"Mati," sem dejal s tresočim in od ganotja zamolklim glasom, "vi ste najbolj čudovita pička, kar jih poznam!"

Mati so se nasmehnili in mi natočili še en viski.